

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA PRÁVA

Podnikatelská rizika a vhodná pojistná ochrana společnosti Beskyd Agro, a. s.
Palkovice

Business Risks and Appropriate Insurance Protection of Company Beskyd Agro, a.s.
Palkovice

Student: Bc. Michaela Dokoupilová, DiS.

Vedoucí diplomové práce: Ing. Martina Krügerová, Ph.D.

Ostrava 2017

VŠB - Technická univerzita Ostrava
Ekonomická fakulta
Katedra práva

Zadání diplomové práce

Student: **Bc. Michaela Dokoupilová, DiS.**
Studijní program: N6208 Ekonomika a management
Studijní obor: 6208T011 Ekonomika a právo v podnikání
Téma: Podnikatelská rizika a vhodná pojistná ochrana společnosti Beskyd Agro, a. s. Palkovice
Business Risks and Appropriate Insurance Protection of Company Beskyd Agro, a. s. Palkovice
Jazyk vypracování: čeština

Zásady pro vypracování:

1. Úvod
 2. Podnikatelská rizika a jejich specifikace
 3. Pojištění jako způsob krytí podnikatelských rizik
 4. Představení vybraného podnikatelského subjektu a jejich současného pojistného programu
 5. Zhodnocení současného pojistného programu
 6. Možné návrhy a doporučení pro úpravu pojistného programu
 7. Závěr
- Seznam použité literatury
Seznam zkratk
Prohlášení o využití výsledků diplomové práce
Seznam příloh
Přílohy

Seznam doporučené odborné literatury:

JANATA, Jiří. *Principy pojištění podnikatelů a právnických osob*. Praha: Professional Publishing, 2014. 136 s. ISBN 978-80-7431-140-6.
JANDOVÁ, L., P. ŠLAUF a J. SVEJKOVSKÝ. *Pojištění v novém občanském zákoníku: komentář*. Praha: C. H. Beck, 2014. 353 s. ISBN 978-80-7400-530-5.
SMEJKAL, Vladimír a Karel RAIS. *Řízení rizik ve firmách a jiných organizacích*. Praha: GRADA Publishing, 2013. 483 s. ISBN 978-80-247-4644-9.

Formální náležitosti a rozsah diplomové práce stanoví pokyny pro vypracování zveřejněné na webových stránkách fakulty.

Vedoucí diplomové práce: **Ing. Martina Krügerová, Ph.D.**

Datum zadání: 18.11.2016

Datum odevzdání: 21.04.2017

JUDr. Bohuslav Halfar
vedoucí katedry

prof. Dr. Ing. Zdeněk Zmeškal
děkan fakulty

Čestné prohlášení

„Prohlašuji, že jsem celou práci, vypracovala samostatně“.

V Ostravě dne 13.7.2014

Michaela Dokoupilová

Bc. Michaela Dokoupilová, DiS.

Poděkování

Tímto bych chtěla poděkovat mé vedoucí práce za vedení, cenné rady a věnovaný čas, při vypracování mé diplomové práce Ing. Martině Krügerové, Ph.D. Zároveň chci také poděkovat vedení společnosti Beskyd Agro, a.s., Palkovice za rozhovor, ochotu spolupracovat a především za poskytnutí potřebných informací k vypracování této diplomové práce.

OBSAH

1	ÚVOD.....	5
2	PODNIKATELSKÁ RIZIKA A JEJICH SPECIFIKACE	7
2.1	Vnímání pojmu riziko.....	7
2.2	Klasifikace rizika.....	8
2.3	Riziko v rámci podnikání	9
2.3.1	Risk management	10
2.3.2	Analýza rizik	11
2.4	Metody snižování podnikatelských rizik.....	14
2.5	Riziko v rámci pojistné teorie.....	15
3	POJIŠTĚNÍ JAKO ZPŮSOB KRYTÍ PODNIKATELSKÝCH RIZIK	18
3.1	Pojistná smlouva.....	20
3.2	Pojištění škodové a obnosové.....	22
3.3	Neživotní pojištění.....	23
3.3.1	Majetkové pojištění	24
3.3.2	Pojištění finančních ztrát.....	29
3.3.3	Pojištění odpovědnosti	31
3.3.3	Zemědělská pojištění.....	33
3.4	Význam pojišťovacího zprostředkovatele	34
4	PŘEDSTAVENÍ VYBRANÉHO PODNIKATELSKÉHO SUBJEKTU A JEJICH SOUČASNÉHO POJISTNÉHO PROGRAMU	36
4.1	Beskyd Agro a.s. Palkovice	36
4.2	Pojistný program společnosti.....	38
4.2.1	Pojištění odpovědnosti za škodu	39
4.2.2	Pojištění majetku a zásob	40
4.2.3	Pojištění staveb pro případ živelních a jiných sjednaných nebezpečí.....	42
4.2.4	Pojištění plodin.....	45

4.2.5	Pojištění zvířat.....	46
4.2.6	Pojištění bioplynové stanice Hodoňovice	47
5	ZHODNOCENÍ SOUČASNÉHO POJISTNÉHO PROGRAMU	48
5.1	Identifikace rizik.....	48
5.1.1	Technická rizika	49
5.1.2	Ekonomická rizika.....	50
5.1.3	Tržní rizika	51
5.1.4	Politická rizika.....	51
5.2	Aplikace zjištěných rizik na současný pojistný program společnosti	51
6	MOŽNÉ NÁVRHY A DOPORUČENÍ PRO ÚPRAVU POJISTNÉHO PROGRAMU	57
6.1	Návrhy a doporučení v rámci nepojistitelných rizik	57
6.2	Návrhy a doporučení v rámci pojistitelných rizik	58
7	ZÁVĚR.....	61
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	64
	SEZNAM ZKRATEK.....	67
	PROHLÁŠENÍ O VYUŽITÍ VÝSLEDKŮ DIPLOMOVÉ PRÁCE	Chyba! Záložka není definována.

1 ÚVOD

V dnešní moderní a uspěchané době být podnikatelem není vůbec jednoduché. Člověk si zcela neuvědomí, co všechno stojí za slovem podnik. Není to jen ta samotná myšlenka, která vás vede k tomu založit si vlastní společnost nebo otevřít si kavárnu na rohu ulice. Zkušený podnikatel ví, že spokojený zákazník či zaměstnanec nejsou všechno. Podnikání je totiž ovlivněno další velkou řadou činitelů, které jej mohou do jisté míry ovlivňovat. Některé dokonce více než právě již výše zmíněné. Jeden z klíčových faktorů, který by měl každý podnikatel být schopen rozeznat v co nejkratší době jsou především negativní jevy, které na daný podnik působí.

Tato diplomová práce se zaměřuje především na vhodnou ochranu proti negativním vlivům, která mohou být spojená právě s podnikáním. Jedná se zejména o rizika, ta mohou být velkým nepřítelem nejen v oblasti podnikání, ale i v normálním životě. Obecně pokud jej člověk nedokáže správným způsobem odhadnout, mohou nastat velké problémy. Avšak riziko nemusí být vždy jen negativem. Ne nadarmo se přece říká, že „risk je zisk“ či jak prý praví jedno ruské přísloví „pokud neriskujeme, nepijeme šampaňské“. Pokud totiž víme, jak například správně investovat, můžeme sklídit obrovský úspěch. Jeden ze způsobů ochrany podniku proti riziku bývá zpravidla pojištění.

Cílem diplomové práce je na základě zhodnocení pojistného programu vybraného podnikatelského subjektu, zjištění možných podnikatelských rizik a jejich eliminace vhodnou pojistnou ochranou.

K naplnění cíle je tato práce strukturována do dvou částí, kdy první část práce je rozdělena do dvou dílčích kapitol. První kapitola je věnována vymezení pojmu riziko, jakým způsobem ho můžeme chápat a jak se může projevovat v obchodní sféře. V této kapitole je také vysvětlen vztah riziko a pojištění. V druhé kapitole je řešena problematika řízení rizik pomocí vhodného pojistného krytí, kde se čtenář blíže dozví, jak se riziko může promítnout například na výši pojistného, proti kterým rizikům je vhodné se pojistit a zda existují i rizika, která pojistitelná nejsou.

V druhé části diplomové práce, která je rozdělena do tří dílčích kapitol, v první je obecné seznámení se s vybraným podnikatelským subjektem, s jeho činností, organizační strukturou a se současným pojistným programem subjektu. Druhá kapitola se zabývá

zhodnocením pojistného programu na základě zjištěných informací ohledně podnikatelského subjektu a jeho činností. Poslední třetí kapitola se pak zaměřuje na možná případná doporučení a návrhy pro vylepšení pojistného programu v návaznosti na výše uvedené skutečnosti, které mohou zefektivnit chod společnosti a odstranit možná podnikatelská rizika.

K vypracování této diplomové práce je využito několik metod. Jedná se o metodu analýzy, kdy je vycházeno z odborné literatury a článků, právních předpisů a případně také z internetových zdrojů, dále pak metoda řízeného rozhovoru, skládající se z poskytnutých informací z vybraného podnikatelského subjektu především z rozhovorů s jednatelem a ekonomickým oddělením společnosti. Další metoda využitá v této práci je metoda komparace, pomocí které je provedeno srovnání literárních zdrojů. Poslední použitou metodou je syntéza, tedy zjištění možných návrhů a doporučení k eliminaci rizik.

2 PODNIKATELSKÁ RIZIKA A JEJICH SPECIFIKACE

Podnikavost je založena především na schopnosti podniku kreativně a flexibilně reagovat na změny jak ve vnitřním, tak ve vnějším prostředí podniku. K tomu, aby byl podnik úspěšný, musí splňovat zejména schopnost dobré práce s informacemi a datovými soubory, neustále se umět zdokonalovat, přicházet s novými inovacemi a technologiemi a v neposlední řadě dobře budovat svou IMAGE. Tyto faktory se sebou nesou jistá rizika a nejistotu víc, než by se mohlo zdát. Čím rychleji se společnost vyvíjí, tím větší pravděpodobnost vzniku rizika nastane, a to zejména z důvodu nedostatečně kvalifikovaných ať už vysoce postavených manažerů, či zaměstnanců pracujících níže v organizační struktuře podniku.

Prostřednictvím této kapitoly si blíže objasníme pojem riziko, příklady jeho možné klasifikace, způsoby řízení rizik v rámci podnikatelského subjektu, a nakonec riziko v rámci pojistného práva.

2.1 Vnímání pojmu riziko

Není možné říci, že by existovala ucelená koncepce, která by dokázala shrnout pojem riziko. Každý člověk si ho vyloží jiným způsobem a po svém. Historický vývoj tohoto pojmu sahá až do doby 17. století, kdy italské „risico“, znamenající v překladu úskalí, bylo užíváno ve vodní dopravě jako vyhnutí se nebezpečí. V průběhu dalších staletí se pak toto slovo začalo využívat daleko častěji jako čelit nebezpečí nebo také odvážit se něčeho. V dnešní době je riziko vnímáno v daleko větších souvislostech.

Řezáč (2011) ho například popisuje jako určitý druh nejistoty z výsledku v konkrétní situaci, či jako obavu z budoucnosti, a také skutečnost, že výsledek nás může dostat do horší situace, než v jaké se v současnosti nacházíme. Autoři po celém světě takovýchto podobných definic napsali nespočet, například:

- *„Riziko je nejistota, co se týče škody.*
- *Riziko je možnost vzniku škody.*
- *Riziko je kombinace nebezpečí.*
- *Riziko je nepředvídatelnost – tendence k tomu, že se skutečné následky mohou lišit od předpovídaných následků.*

- *Riziko je možnost vzniku nešťastné události.*“ (Páleník a kol., 2007, str. 17)

Z tohoto popisu můžeme tedy s jistotou odvodit, že riziko je určitá pravděpodobnost škody či újmy, způsobená shodou nešťastných událostí, která může nastat někdy v budoucnu.

2.2 Klasifikace rizika

Stejně tak jako při definování rizika, tak i při dělení se autoři v dělení rizik dosti liší. Například Tichý (2006) rizika dělí podle skupin na **hmotné a nehmotné, spekulativní a čisté, systematické a nesystematické, pojistitelné a nepojistitelné, strategické a operační a odhadované**. Páleník a kolektiv (2007) pak zase rizika dělí na **finanční, skutečná, spekulativní, elementární a specifická**.

V zahraniční odborné literatuře se pak můžeme setkat s dalším druhem dělení rizika. Konkrétněji u McDowella (2008, str. 55-56), je dělení na **obchodní riziko**, kdy autor píše, že *„pravděpodobné riziko existuje na každém jednotlivém obchodu a upravíte ho tím, že změníte velikost obchodu“*, **tržní riziko**, kdy toto *„zahrnuje velkou škálu možných rizik a proto je dobré nikdy neobchodovat s více než 10% svých čistých investic“*, **riziko likvidity**, které je popisováno způsobem *„pokud chcete prodávat a nejsou kupující“*, **riziko nastalé přes noc** (overnight risk) tedy *„obavy z toho, co se může stát přes noc, když jsou zavřené trhy“* a **riziko volatility**, které *„nastane, když váš stop-loss není v harmonizaci s trhem a není schopen pohybovat s aktuálními cenovými výkyvy“*.

Nejrozsáhlejší dělen rizik uvádějí podle Řezáče (2011) autoři Banks a Dunn (2003), kdy rizika člení dokonce až do 25 možných variant, mezi které patří kupříkladu **řídící riziko, riziko časového rozpadu, úvěrové riziko, zahraniční riziko, riziko koncentrace, riziko klíčové osoby** nebo třeba **riziko procesní**, pod které ještě zvlášť řadí autorizační riziko, riziko obchodního využití, zajištěné riziko, riziko chyby uvnitř kanceláře riziko operační chyby, lidské riziko, riziko dodržování právních předpisů, riziko softwarové chyby a riziko strukturovaného produktu.

S rizikem se také pojí pojmy **neurčitý výsledek** a **alespoň jeden z možných výsledků je nežádoucí**. To znamená že musí existovat minimálně dvě varianty možného řešení a zároveň

nesmíme s jistotou vědět, že dojde k negativnímu výsledku. Tak by byla porušena definice rizika, jelikož by k žádnému nedošlo, a to právě z důvodu jistoty při výběru.

V rámci této diplomové práce budou rizika dále dělena na **rizika v rámci podnikání** a **rizika v rámci pojistné teorie**.

2.3 Riziko v rámci podnikání

Riziko v rámci podnikatelského subjektu se pojí především s ekonomickými změnami a finančními veličinami, to znamená že například hodnota investičního portfolia se negativně odchýlila od jeho očekávané hodnoty v důsledku změny úrokových sazeb. „*Podnikatelské riziko je třeba hodnotit ze dvou stránek, a to z:*

- **pozitivní stránky** – *naděje vyššího zisku, naděje vyššího úspěchu,*
- **negativní stránky** – *nebezpečí horších hospodářských výsledků“* (Smejkal a Rais, 2013, str. 92)

Klasifikace rizika je značně subjektivní, jelikož každý máme jiný práh vnímání rizika. Pro někoho je riziko něco, co prostě není schopen podstupovat pro druhé je na každodenním pořádku. Z tohoto důvodu existuje **členění rizika podle přístupu** k němu, a to:

- **averze k riziku**, kdy podnikatel nemá rád riziko a pokud může, raději se volbě rizika vyhne, než aby ho dobrovolně podstupoval. Vezme spíše variantu s nižším, ale za to jistým ziskem,
- **sklon k riziku**, podnikatelský subjekt riziko vyhledává a pokud má možnost výběru rizikovějšího projektu s vyšším výnosem, vždy si tuto možnost vybere a
- **neutrální postoj k riziku**, kdy podnikatel neřeší ani jednu z výše uvedených možností a vybírá si tu možnost, která ho v právě daný okamžik více osloví.

Nejen v normální životě, ale především v podnikání se projevuje hned první možnost, a to averze k riziku, kdy podnikatelský subjekt raději využije jistoty menšího zisku než riziko ztráty celé investice. Celé je to dané našim smýšlením, jelikož ztrátu hodnotíme jako větší prohru než zisk, který má stejnou hodnotu. Dá se to skvěle vysvětlit na příkladu, když šéfovi špatně zainvestují dva tisíce dostanu od něj vynadáno, ale při zisku dvou tisíc nebude jeho reakce taková.

Zároveň je to i o úhlu pohledu na věc, pokud někomu řeknete, že má 90 % šanci na úspěch, kývne vám skoro bez přemýšlení, ale pokud mu řeknete, že je tu 10 % riziko na neúspěch je dost pravděpodobné, že vaši nabídku odmítne, přitom mu stále nabízíte tu stejnou možnost, jen ji podáte dvěma možnými způsoby.

Postoj podnikatelského subjektu k riziku je ovlivněn především:

- jeho **osobním přístupem** k řešení rizikových situací,
- **zkušenostmi** a ponaučeními **z minulých rizikových situací** a
- hlavně **systémem řízení podniku** a jeho vnitřním prostředím (např. směrnice a vnitřní vyhlášky).

Z těchto tří výše uvedených bodů manažera nejvíce ovlivňují právě vnitřní vyhlášky a směrnice, kdy tyto mají zejména formu opory při zpracování a realizaci komplikovaných rizikových projektů.

Jedním ze způsobů snižování rizik, je řízení rizik, kterému se v dnešní době neřekne snad už jinak než **risk management** (viz. kapitola 2.3.1), na který bezprostředně navazuje **analýza rizik** (viz. kapitola 2.3.2), tedy jakési vymezení hrozeb, pravděpodobnost uskutečnění rizika a jejich dopady na podnikatelský subjekt, a nakonec ještě další možné **metody snižování podnikatelských rizik** (viz. kapitola 2.3.3)

Cílem každého dobrého podnikatele by měla být firemní kultura, která podporuje snahu podstupovat jisté stupně rizika a zároveň je schopna tolerovat možný neúspěch.

2.3.1 Risk management

Risk management je jednou z vědních disciplín spadajících pod projektový management, jehož cílem je zabezpečit dodržení stanovených lhůt a rozpočtů v daném projektu. K tomuto má risk management své specifické postavení, a to opatrovat současný a budoucí majetek osoby nebo podnikatelského subjektu k redukci a financování možných ztrát, a to zejména pojištěním či jinou možnou cestou. Často se omezuje pouze na čistá rizika a jen v málo případech se vztahuje i k rizikům spekulativním.¹

¹ Dělení čisté a spekulativní riziko viz. kapitola 2.4 Riziko v rámci pojistné teorie

Zásadou risk managementu musí být především podle Tichého (2006, str. 209) „proaktivní ovládání možných ztrát, směřující k omezení četnosti realizací nebezpečí a zmenšení jejich závažnosti“. Dále pak píše, že obsahem každého rizikového managementu je:

- zjišťování pasivních a aktivních nebezpečí,
- odhad rizik a rozhodování o něm,
- identifikace celkového rizikového zatížení osoby,
- ovládání nebezpečí a rizik,
- sledování realizací nebezpečí,
- vykazování nákladů spojených s realizací nebezpečí a
- informační podpora rozhodování osoby v rozsahu její působnosti.

Management rizik je především vyvolán **vnitřní potřebou organizace**, která si klade za cíl minimalizovat zvyšující se náklady, pojící se například s eliminací rizik, dále pak snižovat současné vlastní náklady, omezit ztráty rychlou analýzou nebo také zjednodušit interní a externí audit. Kromě vnitřních potřeb je risk management vyvolán i **vnějšími požadavky**, kdy se zejména jedná o zájmové skupiny, kterými jsou investoři, banky, pojišťovny, zákazníci a další. Mimo tyto dva faktory, je risk management v dnešní době vyžadován i v rámci **komerčního prostředí**, a to zejména proto, že díky němu můžete získat konkurenční výhodu, nebo si zlepšit svou image podnikatele.

2.3.2 Analýza rizik

Analýza ať už právě z pohledu podnikatelského subjektu je nedílnou součástí jakéhokoli projektu a využíváme ji v každodenním životě a často jen podvědomě. Analýzy využíváme ať už při jednoduchých rozhodnutích, jako například mam si dnes vzít deštník nebo bude dnes pršet, tak i při mnohem složitějších situacích právě v podniku. Cílem každé analýzy je minimalizace možných škod. Což je pochopitelné, protože, když si ten deštník nevezmu a začne pršet, tak zmoknu, a pokud budu mít ještě větší štěstí, tak nastydnou a týden zůstanu v posteli. Co se týče analýzy rizik vztahující se zejména na majetek podniku, tak tato je podle Smejkal a Raise (2013) zachycena v několika po sobě jdoucích základních bodech:

1. identifikace aktiv – charakteristika a soupis všech aktiv, které daný subjekt vlastní

2. **stanovení hodnoty aktiv** – jak je možné tyto aktiva ohodnotit a jak jsou pro podnikatele významné
3. **identifikace hrozeb a slabin** – určení skupin událostí, které mohou negativně ovlivnit hodnotu aktiv, určení míst, kde může být podnikatelský subjekt zranitelný
4. **stanovení závažnosti hrozeb a míry zranitelnosti** – jak je velká šance, že daná hrozba může nastat (Smejkal a Rais, 2013)

Po stanovení těchto čtyř bodů podnikatelský subjekt mnohem rychleji a jednodušeji zjistí, kde může nějaký problém nastat anebo v horším případě, zda už třeba taky nenastal. Toto se pak dá ukázat na cyklickém diagramu, který je znázorněn níže.

Obrázek 2.1 Analýza rizik

Zdroj: vlastní zpracování

Z Obrázku č. 2.1 vyplývá, že jde o jakýsi nekončící koloběh. **Aktiva** představují hmotný i nehmotný majetek podniku, který má do budoucna určitý potenciál, jedná se například o budovy, licence, softwary, stroje, finanční prostředky a další. Tyto aktiva pak ohrožují **hrozby**, které mají v úmyslu poškodit aktiva podniku. Hrozby pak vedou ke **zranitelnosti**, což je nedostatek neboli slabina, kterých může hrozba využít pro vznik škody. Tyto škody, pak mohou vést k **ohrožení** nejen aktiv, ale celého podniku, čímž poté vzniká **riziko** například ztráty na

zisku. Toto potom může zmírnit **opatření**, kdy podnikatelský subjekt má sjednané pojištění ušlého zisku.

Tichý (2006) pak analýzu rizik popisuje ve třech základních otázkách a to „1. *Jaké poruchy mohou ve vyšetřovaném objektu nebo procesu vzniknout?* 2. *Jak často mohou poruchy vzniknout?* 3. *Co všechno se může po vzniku poruchy stát?*“ (Tichý, 2006, str. 125).

Metody analýzy rizika

Pro analýzu rizik je možné dále využití dvou přístupů, kterými jsou **kvalitativní a kvantitativní metody**, popřípadě jejich vzájemná kombinace. Jedná se o jakýsi způsob vyhodnocování analýzy rizik.

Kvalitativní metody jsou postaveny zejména na eventuelním možném dopadu a pravděpodobnosti, že daná situace nastane. Bývá zde zpravidla používaná stupnice <1 až 10>, kdy 1 znamená nejhorší možnou variantu a 10 tu nejlepší. Kvalitativní metody jsou jednodušší a prakticky okamžité, avšak bývají daleko více subjektivní než kvantitativní metody. Tyto vychází z matematických výpočtů rizika podle frekvence výskytu hrozby a jejího možného dopadu. Jsou zpravidla mnohem více časově náročné, ale zato poskytují kvalitnější výsledek, který rizika ohodnocuje z finanční stránky. (Smejkal a Rais 2013)

Nejpoužívanější kvalitativní metodou analýzy rizik je **metoda Delphi**, která se zakládá na řízeném kontaktu mezi expertem v dané věci s příslušnými činiteli v hodnoceném subjektu. Jedná se o metodu účelového interview, která je vhodná zejména proto, že vytyčuje, co se může stát a za jakých podmínek. Co se týká kvantitativních metod, tak jednou z nejvíce používaných metod je **CRAMM** (CCTA Risk Analysis and Management Methodology), kdy tato byla původně vytvořena pro potřeby britské vlády, v současnosti je to však velmi uznávaná a využívaná metoda pro analýzu rizik v situacích, kdy je potřebován „*souhlas s normou ČSN ISO/IEC 13335² a mezinárodním standardem ISO/IEC 17799³*.“ (Smejkal a Rais, 2013, str. 114)

² ČSN ISO/IEC 13335 – Informační technologie – Směrnice pro řízení bezpečnosti IT

³ ČSN ISO/IEC 17799 - Informační technologie - Bezpečnostní techniky - Soubor postupů pro management bezpečnosti informací

2.4 Metody snižování podnikatelských rizik

Jelikož ne každé riziko jsme schopni eliminovat, tak jak bychom chtěli, existuje několik možností, jak alespoň riziko snížit. Jednou z takových možností je retence rizika, přesun nebo jinak taky transfer rizika, dále pak diverzifikace, pojištění⁴, vyhnutí se riziku, vytváření rezerv a v neposlední řadě také dodatečné získávání informací.

Retence rizika, jinak taky podstoupení rizika je nejobvyklejší metodou, znamená to, že podnik čelí téměř všem rizikům a nedělá nic proti tomu, aby jim zabránil. Retence může být vědomá a nevědomá. K vědomé retenci dojde, pokud riziko objevíme, ale nic proti němu nepodnikneme. (Smejkal a Rais, 2013)

Přesun rizika na třetí osobu má několik eventuálních možností, přičemž tento transfer je poskytnut za úplatu, nejčastějším způsobem přesunu rizika bývá kupříkladu uzavírání dlouhodobých kupních smluv za předem stanovenou (smluvní) cenu nebo třeba smlouva zajišťující prodej výrobků v cizině. Dalším možným transferem může být například odkup pohledávek jako je faktoring⁵ a forfaitng⁶. Dalšími možnými způsoby přesunu rizika pak dále může být například termínovaný obchod (hedging⁷) nebo franšíza⁸.

Diverzifikace je další možným způsobem snižování rizika a zpravidla bývá také nejvíce využívána. Nejlépe se dá popsat na investování, kdy společnost rozdělí svůj majetek do několika investičních oblastí právě kvůli zmírnění rizika a k minimalizování ztrát.

Vyhnutí se riziku se dá také použít jako jedna z dalších možných metod snižování, avšak v tomto případě se spíše jedná o negativní metodu, než že by byla pozitivní. Toto je především z důvodu, kdy tato metoda obecně není doporučována jako dlouhodobé možné řešení, které by bylo schopné zabezpečit podniku jeho růst.

⁴ Toto bude blíže popsáno v kapitole 3 POJIŠTĚNÍ JAKO ZPŮSOB KRYTÍ PODNIKATELSKÝCH RIZIK

⁵ Faktoring – nástroj pro financování krátkodobých (obvykle od 14 do 90 dnů) nezajištěných pohledávek, kdy podnikatel svou pohledávku postoupí faktoringové společnosti (zpravidla banka nebo pojišťovna) ještě před dobou splatnosti pohledávky.

⁶ Forfaiting – metoda střednědobého až dlouhodobého financování vývozních úvěrů, které jsou zajištěny bankovní zárukou, avalovanou směnkou či dokumentárním akreditivem.

⁷ Hedging – využívá se především v zahraničním obchodě a jedná se o finanční nástroj pro zajištění budoucí ceny obchodovaného zboží. Používají ho importéři a exportéři pro snížení rizik nepříznivého pohybu měnového kurzu, a to, když inkasují pohledávky nebo platí závazky v cizích měnách.

⁸ Franšíza – jde o poskytnutí licence k podnikání pod určitou obchodní značkou franšízorem franšizantovi, kdy franšízor poskytne své know-how, prodejní systém, image či značku franšizantovi.

Rezervy obecně jsou nejlepší a nejběžnější metodou snižování rizik v podnikání. Jedná se o aktiva (finanční či materiální), která jsou určena pro využití v mimořádné situaci. Nejčastěji jsou tvořeny pro období, kdy podnikatelský subjekt nemá dostatečné finanční či materiální prostředky pro krytí svých závazků.

Dodatečné získávání informací může být také velkým pomocníkem při snížení rizika. Nedostatečná informovanost o našem potenciálním konkurentovi či obchodním partnerovi nás může dovést až k bankrotu. Proto je vždy dobré mít o všem co nejvíce informací.

2.5 Riziko v rámci pojistné teorie

Riziko samotné je spojeno především s pojistným právem. Pojišťovny provádí svou činnost na základě přesunutí rizika na pojistitele⁹ pojištěním. Než tak však učiní, studují povahu a zjišťují možné příčiny rizik. V závislosti na povaze rizika je toto možné dělit na **tzv. čisté riziko**, tedy především negativní (záporné) odchylení od cíle. Můžeme si pod nim představit kupříkladu hurikán, zemětřesení či požár, ale také se může jednat o projev lidského jednání. **Tzv. spekulativní (záměrné) riziko**, kdy může dojít k záporné, ale i ke kladné odchylce od cíle, jde zejména o sázení a hazardní hry. V tomto případě činitel podstupuje dané riziko dobrovolně (Ducháčková, 2015).

Pojištění se pak logicky zaměřuje jen na tzv. **čistá rizika**, kdy tato se dějí nahodile. V tomto případě pak můžeme sledovat objektivní a subjektivní stránku. **Objektivní riziko** je dáno nezávisle na lidech, může se jednat například o přírodní katastrofu. Kdežto **subjektivní riziko** je spojeno s činností lidí, a to bez ohledu na to, zda je tento čin vědomý nebo ne.

V pojistném právu se také riziko často zaměňuje s nebezpečím. Riziko je možnost vzniku škody, naopak nebezpečí je počáteční příčina nastalé škody.

Z hlediska realizace rizika, pak rozlišujeme rozměry rizika, které upozorňují na vlastností jednotlivých rizik, a to na **okamžik realizace rizika**, **výskyt realizace rizika** a **rozsah realizace rizika** viz. Tabulka 2.1 níže.

⁹ Pojistitel – právnická osoba, mající oprávnění provozovat pojištění, tedy pojišťovna případně jiná instituce, které bylo uděleno povolení k provozování pojištění.

Tabulka 2.1 Rozměry rizika

Rozměry rizika	Podoba rizika
Okamžik realizace	Rizika, jejich realizace je spojena s jedním okamžikem či s určitou dobou trvání
Výskyt realizace	Rizika s absolutní nebo relativní nahodilostí
Rozsah realizace	Rizika, která se realizují pouze plně nebo částečně až plně

Zdroj: Ducháčková (2015, str. 20)

Realizací rizika, tzn. nastáním nahodilé události, která daný subjekt ohrožuje, vede ke **vzniku újmy**. Újma, tedy konkrétní realizace rizika, může mít různorodou povahu. Tyto se pak dělí ve dvou skupinách na **materiální škody**, kdy se jedná o věcnou škodu, škodu v souvislosti se ztrátou příjmů, tedy finanční škody, které jsou předmětem krytí v rámci pojištění a na **nemateriální újmu**, jako je třeba bolest po úrazu.

Samotná materiální škoda může mít podobu **věcné ztráty**, tedy ztráta či poškození věci, **neplánované výdaje** a **ztráta příjmů**, jako je třeba dlouhodobá pracovní neschopnost.

Ducháčková (2015) dále zmiňuje **kvantifikaci rizik**, která vychází ze dvou charakteristik, a to z **pravděpodobnosti** realizace rizika neboli četnosti a z **velikosti důsledků**, tedy jak velká škoda byla způsobena. Díky těmto dvěma charakteristikám existuje několik možných vzájemných interakcí:

- nízká četnost a nízká závažnost rizika,
- vysoká četnost a nízká závažnost rizika,
- nízká četnost a vysoká závažnost rizika a
- vysoká četnost a vysoká závažnost rizika.

Řezáč (2011) pak například rizika v rámci pojišťovnictví řadí do pěti skupin na pojistné riziko, tržní riziko, kreditní riziko, riziko likvidity a operační riziko.

Pro rizika, jejichž uskutečnění nejde zabránit nebo nějakým způsobem nejdou diverzifikovat, přichází na řadu v úvahu finanční krytí. Tato krytí se realizují v různých formách, jimiž jsou **krytí prostřednictvím státu**, které je vhodné právě ve chvíli pro řešení

škod velkého rozsahu, jedná se kupříkladu o „*živelní události, či krytí potřeb určitých skupin lidí v rámci tzv. státní sociální podpory*“ (Ducháčková, 2015, str. 23), dále pak **individuální krytí rizik**, kdy si jedinec vytváří svou vlastní rezervu ke krytí rizik a jako poslední krytí je potom **pojištění**, což znamená přenesení rizik na specializovanou instituci - již výše zmíněného pojistitele. Pojištění bude více rozvedeno níže v kapitole 3 Pojištění jako způsob krytí podnikatelských rizik.

3 POJIŠTĚNÍ JAKO ZPŮSOB KRYTÍ PODNIKATELSKÝCH RIZIK

Jak již bylo zmíněno v předešlé kapitole, jedním z možných krytí podnikatelských rizik je **pojištění**, tedy přesunutí rizika na specializovanou instituci provozující pojištění. Což znamená, jakousi eliminaci dopadů nahodilých událostí prostřednictvím finanční náhrady. Pojištění se společně s hazardními hrami, sázkou a losem řadí mezi tzv. „*smlouvy aleatorní, odvážné, když prospěch nebo nepospěch smluvních stran závisí na nejisté události*“ (Jandová, 2014, str. 9), kdy nejistou událostí je často nahodilá událost, která je blíže označená v **pojistné smlouvě**.¹⁰

Poněvadž pojištění z právního pohledu představuje právní vztah, který je zakotven právě v pojistné smlouvě, je zde tedy zapotřebí respektovat právní legislativu a v rámci ní také postupovat. Pojištění jako takové má mnoho podob. Jedním ze základních členění pojištění je členění z právního hlediska, které je pro lepší představu také znázorněno v Obrázku č. 3.1 níže, na:

- 1) **pojištění dobrovolné** – kdy pojistná smlouva bývá sjednávána na základě zájmu pojistníka¹¹, jedná se například o životní pojištění, pojištění majetku a jiné další,
- 2) **pojištění povinné** – kdy toto se dále dělí na:
 - a) **povinně smluvní pojištění** – pro příslušný subjekt je dána povinnost sjednat si pojištění, jedná se o
 - pojištění odpovědnosti za škody způsobené výkonem povolání, jinak taky pojištění profesní odpovědnosti, kdy bez tohoto není možné tuto činnost vykonávat, jedná se o lékaře, advokáty, notáře, likvidátory pojistných událostí a další, dále
 - pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla, jinak taky povinné ručení, které je povinen uzavřít každý vlastník motorového vozidla
 - b) **zákonné pojištění** – povinnost sjednat si pojištění vyplývá ze zákona a pojistná smlouva se nesjednává, jde o jediné zákonné pojištění, které v České

¹⁰ Pojistná smlouva viz. kapitola 3.1

¹¹ Pojistník – fyzická nebo právnická osoba, která uzavřela pojistnou smlouvu s pojistitelem a která se pojistnou smlouvou zavázala platit pojistné za pojistnou ochranu.

republiky existuje, a to pojištění odpovědnosti organizace za škodu při pracovním úrazu a nemoci z povolání, toto pojištění musí mít automaticky každý podnikatelský subjekt, který má alespoň jednoho zaměstnance.

Obrázek 3.1 Členění pojištění z právního hlediska

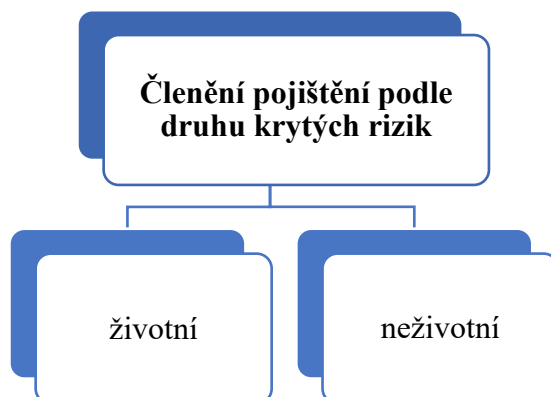

Zdroj: vlastní zpracování

Dalším možným dělením pojištění, viz Obrázek č. 3.2 níže, je z hlediska komerčního pojištění členění podle druhu krytých rizik na:

- **pojištění životní**, kryjící životní události, kterými je smrt nebo tzv. dožití a
- **pojištění neživotní**, které pojímá rizika vztahující se k osobám, majetku, rizikům souvisejícím s finančními ztrátami a odpovědností za škodu. (Ducháčková, 2015)

Obrázek 3.2 Členění pojištění podle druhu krytých rizik

Zdroj: vlastní zpracování

Jelikož se tato diplomová práce zaměřuje na pojistnou ochranou podnikatelských rizik, nebude se tak již více životním pojištěním zabývat, a to z důvodu jeho nevyužití pro tuto diplomovou práci.

Účastníky pojistného vztahu, jak už byli výše uvedeni jsou **pojistitel** a **pojistník**, ovšem tito nejsou jediní, mnohdy zde bývá opomenuta osoba **pojištěný**, což je osoba, na jejíž majetek, odpovědnost za škodu, život nebo zdraví bylo pojištění sjednáno. Této osobě vzniká na základě pojistné smlouvy právo na **pojistné plnění**¹², bez ohledu na to, zda pojištění sjednala sama, či to za ní udělal pojistník. Toto může být uvedeno na příkladu kdy pojistníkem je rodič dítěte, které je pojištěným a v jehož prospěch je pojištění sjednáno.

Dalšími účastníky jsou pak **obmýšlený**, což je osoba, v jejíž prospěch by bylo vyplaceno pojistné plnění v případě úmrtí pojištěného a **poškozený**, tedy osoba, které bude pojistné plnění vyplaceno v souvislosti s pojištěním odpovědnosti za škodu.

V této kapitole budou ještě blíže specifikovány pojmy pojistná smlouva (viz. kapitola 3.1), dále pak rozdíly mezi škodovým a obnosovým pojištěním (viz. kapitola 3.2), a nakonec některé části neživotního pojištění (viz. kapitola 3.3), které je potřeba zmínit v rámci tématu této práce.

3.1 Pojistná smlouva

V souvislosti s různorodostí a velikostí podniků a výší pojistných částek je potřeba při pojištění podnikatelů uplatňovat individuální přístup pro stanovení rizik, pojistné částky, pojistného i celkových smluvních podmínek. I když jsou pojistné podmínky standardně stanoveny, u pojištění podnikatelů se dají sjednat i určité změny podmínek v rámci konkrétní smlouvy.

Co se týče pojistných smluv, měli by být pečlivě a detailně zpracovány. Správné vymezení všech částí smlouvy je totiž velmi zásadní pro případné pojistné plnění. Smlouva je zpravidla uzavíraná na dobu neurčitou s případnou roční aktualizací podmínek, pokud je to

¹² Pojistné plnění – částka, která je pojistitelem vyplacena pojištěnému v případě pojistné události.

potřeba. V zásadě platí, že pojistná smlouva vyžaduje písemnou formu. Písemná forma tvoří písemnou nabídku jedné strany a písemnou akceptaci druhé strany.

Dle §2578 odst. 1 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (dále jen „NOZ“)¹³ je pojistná smlouva popisovaná takto: „*pojistnou smlouvou se pojistitel zavazuje vůči pojistníkovi poskytnout jemu nebo třetí osobě pojistné plnění, nastane-li nahodilá událost krytá pojištěním (pojistná událost), a pojistník se zavazuje zaplatit pojistiteli pojistné*“

Pokud jde o náležitosti pojistné smlouvy, tak tato by měla obsahovat číslo nebo jinou identifikaci smlouvy, určení v osobě pojistitele a pojistníka, oprávněné osoby a jejich identifikační údaje. Popis pojistného nebezpečí a pojistné události, výši pojistného, jeho splatnost a zda se jedná o pojištění běžné či jednorázové. V neposlední řadě musí být uvedeno, od kdy do kdy je pojištění uzavřeno. (NOZ §2777)

Mimo jiné dalšími důležitými pojmy v rámci pojištění jsou **pojistný produkt, pojistné podmínky, pojistná doba, pojistné období, pojistná částka a pojistná hodnota**. Pojistný produkt je pak určitý druh pojištění, který je možný dle Ducháčkové (2015, str. 19) dělit podle:

- „*délky pojistné doby – na krátkodobé a dlouhodobé pojištění,*
- *způsobu placení – na běžně placené a jednorázově placené pojistné,*
- *formy pojištění – na škodové a obnosové pojištění*¹⁴,
- *územní platnosti – na pojištění s místní platností, s platností na území jednoho státu, s platností na více států a s neomezenou územní platností,*
- *pojistných nebezpečí do pojištění zahrnutých – na pojištění pro krytí jednoho pojistného nebezpečí, pro krytí více pojistných nebezpečí a pojištění ALL RISKS*¹⁵.“

Pojistné podmínky jsou součástí pojistné smlouvy jako její příloha, obsahují právní úpravu pojistného produktu, a nesmí být měněny bez souhlasu pojistníka. Pojistná doba je doba, na kterou bylo pojištění sjednáno, jako příklad můžeme uvést třeba dovršení 18 let věku pojištěného. Pojistné období je období, v rámci kterého, je pak placeno pojistné¹⁶. **Pojistná částka** pak představuje maximální limit plnění v případě, že dojde k pojistné události. Tato

¹³ Smlouvy uzavřené od 1. 1. 2014 jsou upraveny dle zákona č. 89/2012 Sb., NOZ, ve znění pozdějších předpisů. Zákon č. 37/2004 Sb., o pojistné smlouvě, byl/je platný pouze pro všechny smlouvy uzavřené do 31. 12. 2013.

¹⁴ Škodové a obnosové pojištění viz. kapitola 3.2 Pojištění škodové a obnosové

¹⁵ ALL RISKS – pojištění se vztahuje na všechny náhlé a nepředvídané ztráty / škody, které nejsou z krytí explicitně vyloučeny

¹⁶ Pojistné – úplata za poskytování právní ochrany

částka je dohodnutá v pojistné smlouvě. A poslední **pojistná hodnota** představuje velikost možné nejvyšší škody na majetku, kterou by pojistná událost mohla způsobit

3.2 Pojištění škodové a obnosové

Pro tuto práci je také velmi důležité pochopit rozdíl mezi pojištěním škodovým a obnosovým. Škodová pojištění kryjí realizaci rizik, která jsou vyčíslitelná, například při požáru jsme poté schopni přesně vyčíslit výši napáchané škody. Kdežto obnosová pojištění se sjednávají především z důvodu, kdy výši škody nejsme schopni vyčíslit. Pojištění je pak sjednáno na přesnou částku pro odškodnění. Jedná se zejména o životní pojištění, kdy nejsme schopni vyčíslit škodu při zlomení ruky nebo nohy.

Dle Jandové (2014, str. 231) je „*obnosové pojištění na rozdíl od škodového, sjednáváno za účelem získání prostředků, kapitálu, za účelem rozšíření stávající majetkové sféry oprávněných osob.*“ **Obnosové pojištění** má podobu finančních prostředků, jejich výše je stanovena při uzavírání pojistné smlouvy a k jejichž vyplacení dojde v případě nastalé pojistné události. V tomto případě vypadá rovnice takto:

$$\text{pojistné plnění} = \text{pojistná částka}$$

Obnosové pojištění se využívá v případě, kdy nelze přímo vyhodnotit škodu, což je právě u pojištění osob, pojištění smrti, úrazového pojištění, pojištění invalidity nebo u pojištění na dožití.

U **škodového pojištění** je pojistné plnění závislé na výši vzniklé škody, přičemž vychází ze vztahu mezi nimi. Jedná se tedy o krytí konkrétní škody. V tomto případě pak platí rovnice:

$$\text{pojistné plnění} \leq \text{škodě}$$

Ve škodovém pojištění dále platí, že pojištěný nemůže získat vyšší pojistné plnění, než je vzniklá škoda. Toto pojištění nevede k obohacování, je určeno právě a jen k náhradě nastalé škody. Z právní úpravy z §2818 odst. 1 NOZ, který říká, že „*vznikne-li vícenásobné pojištění, oznámí to pojistník bez zbytečného odkladu každému pojistiteli a v oznámení uvede ostatní pojistitele a pojistné částky nebo limity pojistného plnění ujednané v ostatních smlouvách*“.

Z tohoto vyplývá, že i když je pojištěný pojištěn u více pojišťovatelů najednou, výše pojistného plnění by i tak neměla přesáhnout výši jeho škody. Pouze jako škodové pojištění lze sjednat:

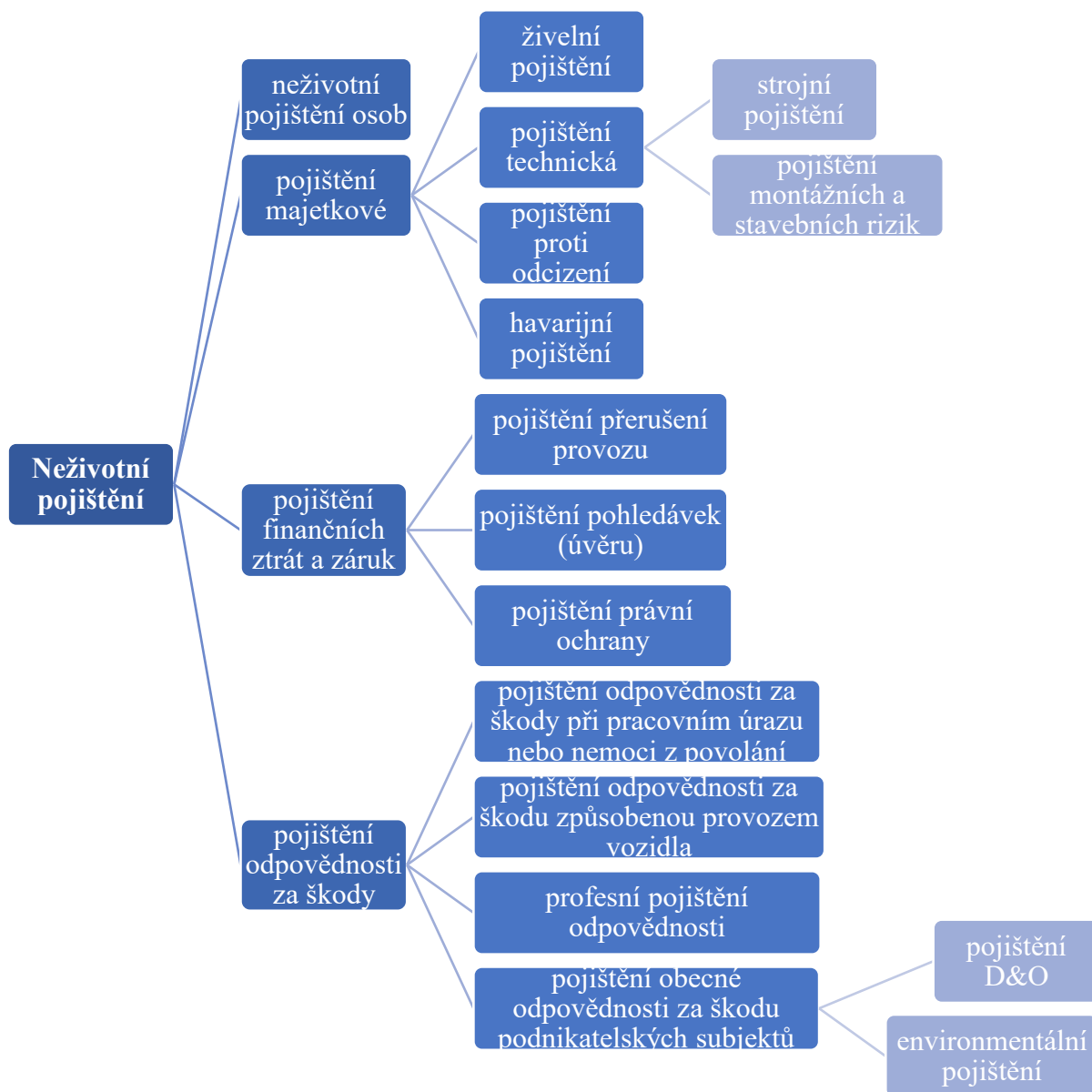
- pojištění právní ochrany (NOZ, §2856 a násl.),
- pojištění odpovědnosti (NOZ, §2861 a násl.),
- pojištění úvěru a záruky (NOZ, §2868 a násl.)
- pojištění velkého pojistného rizika (NOZ, §2872).

3.3 Neživotní pojištění

Neživotní pojištění obsahuje krytí řady pojistných nebezpečí, mající neživotní charakter. Jedná se o krytí rizik, která ohrožují zdraví a životy osob, rizika, která vyvolávají přímé věcné škody či finanční ztráty.

Tento druh pojištění je velmi heterogenní a je možné ho dělit podle různých hledisek. Zároveň bývají tyto pojistné produkty vzájemně kombinovatelné. Pro lepší orientaci v této kapitole je základní členění neživotního pojištění ukázáno na obrázku 3.3 níže.

Obrázek 3.3 Základní členění neživotního pojištění

Zdroj: vlastní zpracování

Pro potřeby této diplomové práce se bude práce dále zabírat pojištěním majetkovým vztahujícím se k podnikatelům, pojištěním finančních ztrát a záruky a pojištěním odpovědnosti za škodu.

3.3.1 Majetkové pojištění

Jako první se tato diplomová práce podívá na problematiku majetkového pojištění. Toto pojištění je upraveno v novém občanském zákoníku od § 2849. Vzhledem k tomu, že podnikání

s sebou přináší mnohá rizika, má podnikatel možnost pojištěním eliminovat případné vzniklé škody. Pojištění majetku a technických rizik je v poslední době čím dál větší nákladovou položkou, jelikož se stává pro většinu podnikatelů nutností.¹⁷

Tato pojištění jsou určena pro sjednávání pojištění jak pro fyzické, tak pro právnické osoby, podnikající na základě živnostenského oprávnění. Může se však jednat také o městské a památkové celky, provozovatele kulturních a společenských akcí nebo školské a zdravotní subjekty. (Páleník a kol., 2007)

Páleník a kol. (2007, str. 42) také dále uvádí: „*Vědomí, že je zde pojištění, aby čelilo finančním následkům určitých rizik, poskytuje jistý druh klidu myslí*“. Dá se tedy říct, že toto je jeden z důvodů, proč si podnikatelé pojištění sjednávají. Dalším důvodem může být uvědomění si, že pokud podnikatel určité pojištění nemá a nastane nepříznivá událost, nebude schopen tyto ztráty pokrýt.

Pro uzavírání smluv je také důležitá analýza subjektu. Pokud majetek podnikatele dosahuje opravdu vysokých částek v řádech desítek či stovek milionů, je potřeba provést tuto analýzu velmi důkladně pro stanovení pojistné částky, spoluúčasti a pojistného.

Jak již bylo řečeno, podnikání samo o sobě s sebou přináší mnoho rizik, proto sjednání pojištění umožní podnikateli alespoň částečně přenést některá rizika podnikání na pojistitele. Dalším důvodem pro sjednání takových pojištění může být to, že podnik pak nemusí strádat velké rezervy pro případné nepříznivé události, ale může tyto prostředky investovat.

Majetkové pojištění je pojištění toho majetku, které podnikatel vlastní. Je to souhrn veškerých statků, se kterými podnikatel nakládá nebo se kterými ručí za své závazky. **Pojištění technických rizik** se pak dá rozdělit do několika oblastí, a to: pojištění přerušení provozu, stavební a montážní pojištění, pojištění strojů, pojištění elektroniky.

Pojištění majetku

Pojištění majetku podnikatelů zahrnuje krytí rizik, jejichž realizací dochází ke škodám na majetku (poškození, zničení, ztráta věcných hodnot, finanční ztráty). „*K nejvýznamnějším*

¹⁷ POJIŠŤOVACÍ MAKLEŘ. [online]. [cit. 2017-06-18]. Dostupné z: <http://www.npsg.cz/en/Pojisteni%20majetku%20podnikatelu>

se řadí živelní pojištění, pojištění technická, pojištění pro případ přerušení provozu, pojištění dopravní, pojištění havarijní, pojištění proti odcizení, pojištění skel, pojištění specializovaných činností atd.“ (Ducháčková 2009, str. 148)

„Pojištění majetku podnikatelů kryje rizika vzniklé živelnými pohromami, krádeží, vloupáním nebo vandalismem. Konkrétně je možné pojistit například:

- *nemovité objekty – stavby, haly, budovy*
- *movité věci – technologická zařízení, zásoby materiálu a další*
- *leasing – vše pronajaté a půjčené*
- *dokumentaci i software*

Cenu pojištění ovlivňuje výše pojistných částek a rozsah pojistného krytí. “¹⁸

Živelní pojištění

Živelní pojištění majetku je základem pojistné ochrany každého podnikatelského subjektu. Toto pojištění se může týkat movité i nemovité věci. Pojištění kryje rizika požáru, výbuchu, blesku, vichřice, krupobití, povodně, sesuvu lavin, zřícení skal, zemětřesení aj. (často se každá část sjednává jednotlivě). Pojistné plnění je většinou na principu nové ceny (s případnými aktualizacemi pojistné částky). Pojistné bývá diferencováno také podle uspořádání podniku z hlediska možné škody (použitý stavební materiál, úroveň zábranných opatření), podle výše spoluúčasti apod. Často zde dochází ke sdružování rizik jako např. „*v pojištění FLEXA (fire lightning, explosion, aircraft), které kryje riziko požáru, riziko úderu blesku, riziko výbuchu a riziko nárazu nebo pádu letadla, pádu stromů, stožárů a jiných předmětů.*“ (Cipra, 1999, str. 34)

Pojištění pro případ odcizení nebo vandalismu

Toto pojištění se sjednává pouze proti dvěma pojistným nebezpečím a může být vhodným doplňkem k živelnímu pojištění. Předmětem pojištění je majetek podnikatelského

¹⁸ PENÍZE CZ: POJIŠTĚNÍ PODNIKATELŮ. [online]. [cit. 2017-06-19]. Dostupné z: <http://www.penize.cz/pojisteni-podnikatelu>

subjektu pro případ odcizení nebo poškození a zničení majetku jednáním pachatele, které směřovalo ke krádeži vloupáním nebo loupežnému přepadení. (Ducháčková, 2009)

Rozsah pojištění je stanoven pojistnými podmínkami, přitom nezbytným předpokladem nároku na pojistné plnění je odcizení nebo poškození způsobem, při kterém pachatel musel překonat překážky nebo opatření chránící majetek. Pojistné bývá odstupňováno podle úrovně zabezpečujících opatření, kterými je majetek podnikatele chráněn – užití bezpečnostních zámků, elektronický alarm v objektu nebo stálá bezpečnostní služba.

Pojištění proti odcizení může obsahovat různý rozsah krytí rizika odcizení. Tento rozsah lze vymezit následovně:

- odcizení vloupáním,
- loupež v rámci budovy nebo pozemku,
- loupež při přepravě,
- vandalismus v souvislosti s vloupáním. (Ducháčková, 2009)

Stavební a montážní pojištění

Pojištění kryje veškerá rizika spojená s montáží strojů a strojních zařízení. Může být koncipováno na principu ALL RISKS pojištění nebo tak, že krytá pojistná nebezpečí budou přesně vyjmenována. Často se do tohoto pojištění řadí živelní a strojní rizika, ale také například odpovědnostní rizika. Pojištění stavebních rizik kryje všechna rizika působící škody na stavebních dílech a materiálu po dobu výstavby.

Zpravidla se stavební a montážní pojištění kombinují v rámci jednoho produktu jako stavebně montážní pojištění. Obvykle se vztahuje na výstavbu a montáž objektu, včetně krytí škod na materiálu, který bude použit pro budovaný objekt. Pojištění však často nekryje nepřímé škody a škody vzniklé projekční, konstrukční, materiálovou vadou nebo chybně provedenou prací. Někdy bývá pojištění doplněno ještě tzv. garančním pojištěním (krytí strojních rizik v záruční době). (Ducháčková, 2009)

Pojištění strojů

Pojištění strojů zahrnuje krytí škod v souvislosti s poškozením strojů a strojních zařízení způsobené jejich provozem. Kryje rizika havárie strojů nebo celých strojních souborů a zařízení. „*Pojišťovny obvykle kryjí škody vzniklé nesprávnou obsluhou, nedbalostí nebo nešikovností, konstrukční, materiálovou nebo výrobní vadou po skončení záruční doby, selháním měřicích, regulačních a zabezpečovacích zařízení, zkratem, pádem nebo vniknutím cizího předmětu, nedostatkem vody v parním generátoru, přetlakem páry, plynu nebo kapaliny nebo pod tlakem.*“ (Ducháčková, 2009, str. 149)

Základem pro výpočet pojistného je pojistná hodnota udaná pojistníkem. Dále se pak vychází z ohodnocení rizika (rizikových faktorů působících na realizaci strojních rizik) a velikosti uplatněné integrální franšizy, případně spoluúčasti. „*Strojní pojištění lze modelově vymezit do následujících podob:*

- a) klasické strojní pojištění (navazující na pojištění živelní a kryjící pouze pojistná nebezpečí havárie strojů nebo strojních zařízení),*
- b) strojní pojištění mobilních strojů a strojních zařízení (kryjící vedle čistě strojních pojistných nebezpečí i pojistná nebezpečí živelního charakteru vzhledem k potřebám komplexnějších pokrytí pojistných nebezpečí u mobilních strojních zařízení),*
- c) pojištění elektronických zařízení.“* (Ducháčková, 2009, str. 149)

Pojištění elektroniky

Podstatou tohoto pojištění je náhrada škody v případě poškození, zničení nebo odcizení pojištěných elektronických zařízení a jejich příslušenství.¹⁹ Většinou je možné pojistit:

- kancelářskou a výpočetní techniku včetně podnikového software
- komunikační a zdravotnickou elektroniku,
- zabezpečovací elektroniku,
- provozní elektroniku v autoservisech a autosalonech.

¹⁹ LOYDEX: POJIŠTĚNÍ ELEKTRONIKY. [online]. [cit. 2017-06-21]. Dostupné z: <http://www.loydex.cz/produkty/pojisteni-prumyslu-a-podnikatelu/pojisteni-elektroniky/>

Lze sjednat i pojištění dat (náklady na znovupořízení nebo opětovné vložení dat a programů).²⁰ Dále je toto pojištění koncipováno jako All Risks pojištění. Tzn., že zahrnuje všechna nebezpečí, která nejsou výslovně vyloučena. Například v pojistných podmínkách u Allianz pojišťovny je určen způsob stanovení pojistného: „*Pojistné bývá stanoveno procentní sazbou z pojistných částek pro jednotlivé pojištěné věci a položky*“.²¹

Havarijní pojištění

Havarijní pojištění kryje škody na motorových vozidlech, ať už se jedná o škody způsobené živelní událostí, odcizením, poškozením nebo zničením. Bývá založeno zejména na principu All Risks pojištění.

Velikost pojistného zde běžně vychází z typu a značky vozidla, jeho pořizovací ceny, stáří, zvoleného rizika, jelikož toto může být libovolně kombinováno, může se jednat pouze o havárii vozidla nebo jen odcizení, dále je pak výše pojistného závislá na výši spoluúčasti, kdy vyšší spoluúčast snižuje částku pojistného, v neposlední řadě je to také rizikovost řidičů, kdy tito jsou řazeni zejména podle věku. (Ducháčková, 2015)

3.3.2 Pojištění finančních ztrát

V rámci tohoto druhu pojištění, jsou řešeny rizika přerušení provozu, rizika úvěrová, či rizika spojená s potřebami hradit náklady spojené s právní ochranou.

Pojištění přerušení provozu

Toto pojištění je zvláštním produktem v oblasti pojištění průmyslu a podnikatelů, jelikož předmětem tohoto pojištění jsou stálé náklady (neboli fixní) a ušlý zisk pojištěného. Kdysi byl tento druh krytí znám jako krytí „ztráty zisků“. Jedná se o pojištění škod následných, to znamená těch, které vzniknou přerušením provozu z důvodu škody majetkové. Zde je rozhodující správné stanovení doby ručení, tzn. doby, po které v případě pojistné události hradí

²⁰ ALLIANZ: TECHNICKÁ RIZIKA. [online]. [cit. 2016-06-21]. Dostupné z: http://www.allianz.cz/produkty/pro-firmy/individualni-rizika-a-prumysl/individualni-rizika-a-prumysl_tecnicka-rizika.html

²¹ ALLIANZ: VŠEOBECNÉ POJISTNÉ PODMÍNKY. [online]. [cit. 2016-04-21]. Dostupné z: http://www.allianz.cz/file/18716/pro_pojisteni_elektroniky_VPP_EL_03.pdf

pojistitel pojištěnému ušlý zisk a stálé náklady. Tato doba by měla odpovídat době, kdy je podnikatel schopen vše uvést do původního stavu a je schopen dosahovat objemů odpovídajících zhruba výši zisku před pojistnou událostí. (Páleník a kol., 2007)

Jako základ pojistných částek jsou brány částky, které odpovídají stávajícím průměrným stálým nákladům a stejným způsobem se stanoví i částka ušlého zisku. Fixní náklady, které pojišťovna může hradit, jsou například: mzdy a odvody na sociální a zdravotní pojištění, nájemné včetně leasingových splátek, placené služby, odpisy, silniční daň a daň nemovitosti, pojistné, elektřina, plyn atd.

Ušlý zisk se vypočítá jako průměrný zisk za srovnatelnou dobu běžného provozu. Kromě standardní finanční spoluúčasti je nutno počítat i s účasti časovou. Tzn., že pojištěný si zvolí takzvanou „dobu vyplacení pojistného plnění“. Většinou je tato doba 12 měsíců. Pojištěno nebývá: variabilní výdaje (ty výdaje, které se mění s objemem výkonů), splátky úvěrů nebo sankce. (Páleník a kol., 2007)

Pojištění pohledávek (úvěru)

Toto pojištění znamená krytí finančních ztrát pro případ nesplacení poskytnutého úvěru. Pojištění pohledávek se klasicky se využívá v situaci, kdy odběratel nesplatí svou pohledávku, vzniklou pojištěnému dodavateli v souvislosti s dodáním zboží nebo služeb. Tímto pojištěním je pak situace popsána výše krytá, to znamená, že nesplacená faktura se stává pro pojištěného pojistným plněním. (Ducháčková, 2015)

V rámci tohoto pojištění je možné pojistit pohledávky jak na území České republiky, tak i v zahraničí. Pojištění pohledávek pak kryje rizika při platební neschopnosti odběratele, či pokud se odběratel záměrně vyhýbá uhrazení.

Pojištění právní ochrany

Pojištění právní ochrany zahrnuje krytí nákladů pojištěného ve spojení s právními úkony. Zpravidla bývají tímto pojištěním kryty soudní výdaje a náklady, náklady na soudem stanovené soudní znalce, odměny a náklady vybraného soudního zástupce a jiné další. Součástí tohoto pojištění je také poskytování právních rad a právní asistence. (Ducháčková, 2015)

Pojištění právní ochrany bývá zpravidla nabízeno specializovanou pojišťovnou a obsah tohoto pojištění bývá přizpůsoben dle dané oblasti jako například pojištění právní ochrany pro podnikatele. Pro podnikatelský subjekt je toto pojištění vhodné, pokud nemá své vlastní právní oddělení, často v případě pracovněprávních vztahů v rámci vnitřní struktury, kdy v rámci tohoto pojištění může nárokovat náhradu škody vůči vlastnímu zaměstnanci.

3.3.3 Pojištění odpovědnosti

Pojištění odpovědnosti kryje rizika v souvislosti s faktem, že pojištěný subjekt je schopen způsobit svou činností škodu jiné osobě, a to buď škodou na jeho majetku, nebo újmou na zdraví či životě. Tento druh pojištění lze sjednat pouze jako škodové pojištění.

V rámci pojištění odpovědnosti za škodu se také velmi často vyskytuje pojem **sub limit pojistného plnění**, kdy tento limit znamená horní hranici pojistného plnění, to znamená, že pojistitel plní jen do určité částky. Tento limit bývá sjednáván z důvodu, kdy při sepisování pojistné smlouvy nejsme schopni vyčíslit nejvyšší možnou škodu, která by mohla nastat. Sjednává se především když nemáme zájem pojistit celou škodu. (Zárybnická a Schelle, 2010)

Pojištění odpovědnosti za škody při pracovním úrazu nebo nemoci z povolání

Pojištění odpovědnosti za škody při pracovním úrazu nebo nemoci z povolání má velký význam a a právě kvůli tomu je regulováno státem. Přesněji je regulováno zákonem č. 262/2006 Sb., zákoníkem práce (dále jen „ZP“) a vyhláškou ministerstva financí č. 125/1993 Sb., která stanovuje podmínky a sazby tohoto pojištění

Povinnost mít toto pojištění vzniká podnikatelskému subjektu ve chvíli, kdy zaměstná svého prvního zaměstnance. Toto pojištění je nabízeno pouze dvěma pojišťovnami v České republice, a to Česká pojišťovna a.s. (dále jen „ČP“) a Kooperativa pojišťovna, a.s., Vienna Insurance Group (dále jen „Kooperativa“). Jak už z názvu tohoto pojištění vyplývá, toto kryje rizika pracovního úrazu a nemoci z povolání.

Pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla

Toto pojištění je prováděno jako pojištění povinné a je regulováno na základě zákona č. 168/1999 Sb, o pojištění odpovědnosti za újmu způsobenou provozem vozidla a o změně některých souvisejících zákonů (dále jen „POV“). Na základě tohoto pojištění má pojištěný právo, aby za něj pojišťovací instituce uhradila škodu, za kterou pojištěný odpovídá v souvislosti s provozem motorového vozidla. Běžně se tomuto pojištění neřekne jinak než povinné ručení. (Karfíková, Příkryl a kol., 2010)

Dle POV §3 odst. 2 „uzavřít pojistnou smlouvu o pojištění odpovědnosti je povinen vlastník tuzemského vozidla nebo řidič cizozemského vozidla, nestanoví-li tento zákon jinak.“ To tedy znamená, že kdokoliv, kdo vlastní vozidlo²² pohybující se po pozemních komunikacích, musí mít sjednáno toto pojištění. Ihned po uzavření pojistné smlouvy je pojistníkovi vydána zelená karta²³.

Pojištění obecné odpovědnosti za škodu podnikatelských subjektů

Pojištění obecné odpovědnosti za škodu podnikatelských subjektu kryje škody na majetku, újmu na zdraví, životě a finanční ztráty spojené s činností a provozem podnikatelského subjektu. Toto pojištění kryje jak malá rizika, tak i taková, která by mohla ohrozit i samotnou existenci podniku. Ačkoliv toto pojištění není zákonné, podnikat bez něj je velmi riskantní.

Kromě pojištění obecné odpovědnosti bývá už také podnikatelům nabízeno **pojištění odpovědnosti za výrobek**, čím jsou opět kryty rizika spojená se škodou na majetku či újmami na zdraví a životě, které jsou způsobené používáním určitého výrobku, avšak jen pod podmínkou, že za ně výrobce odpovídá dle zákonů dané země. Některé pojišťovny k tomuto pojištění také nabízejí krytí pojištěním odpovědnosti za „škody vzniklé v důsledku stažení výrobku z trhu z důvodů nesplnění požadavků na bezpečnost výrobku z hlediska ohrožení života nebo zdraví, které hradí náklady vynaložené na stažení výrobku z trhu“²⁴

²² §2 písm. a) POV specifikuje, které prostředky jsou a které vozidlem nejsou

²³ Zelená karta – mezinárodní osvědčení prokazující skutečnost, že k vozidlu byla uzavřena smlouva o pojištění odpovědnosti za škodu / újmu způsobenou provozem vozidla, která je uvedena v tomto osvědčení

²⁴ ALLIANZ: ODPOVĚDNOST. [online]. [cit. 2016-06-24]. Dostupné z: https://www.allianz.cz/produkty/pro-firmy/majetek-a-odpovednost/majetek-a-odpovednost_odpovednost.html

Pojištění odpovědnosti za škodu manažerů, ředitelů a členů představenstva (D&O)

V současné době nemůže žádný z členů společnosti, která se snaží uspět, vyloučit, že se některé z jeho přijatých rozhodnutí ukáže v budoucnu jako chybné. Obzvláště, když řídíme velkou společnost, důsledek našeho rozhodnutí nemusí být okamžitě vidět. Toto pojištění odpovědnosti u nás vzniklo teprve nedávno a je k nám převzato z USA.

Jedná se o pojištění, kryjící rizika pro případ, kdy se na členu dozorčí rady, členu představenstva nebo na vedení podniku třetí osoby domáhají náhrady finanční škody z důvodu porušení povinnosti, kterou se tato osoba svým rozhodnutím nebo činností dopustila. (Zárybnická a Schelle, 2010)

Environmentální pojištění

Jedná se o pojištění vztahující se na odpovědnost za škody způsobené na životním prostředí. Environmentální pojištění tedy kryje škody na životním prostředí, které může pojištěný způsobit ať už třetí osobě či na veřejných zdrojích (např. znečištění vodních nádrží vypuštěním jedovatých chemikálií, které zapříčiní kontaminaci vodní nádrže a otravu všech organismů žijících ve vodní nádrži).

3.3.3 Zemědělská pojištění

Při pojišťování zemědělských podniků, jsou kromě klasických podnikatelských pojištění používány ještě další specifické druhy pojištění, jimiž jsou **pojištění plodin** a **pojištění hospodářských zvířat**. Krytí rizik má tedy v tomto směru zvláštní charakter.

Pojištění plodin

Pojištění plodin minimalizuje následky škod způsobených zejména nepříznivým počasím. První a nejčastější podoba pojištění je tzv. krupobitní pojištění, které kryje pouze škody způsobené krupobitím. Dalším možným pojištěním je pojištění proti vybraným rizikům, kdy kromě krupobití jsou kryta i rizika povodně, vichřice nebo třeba jarní mráz. V rámci pojištění plodin u je možné u českých pojišťoven pojistit tyto plodiny:

- plodiny pěstované na orné půdě (zejména obilniny, luskoviny, olejniny, přadné rostliny, okopaniny, aromatické, léčivé a kořeninové rostliny, konzumní zeleninu, jahody, krmné pícniny),
- ovoce,
- chmel,
- vinnou révu,
- trvalé travní porosty,
- okrasné rostliny,
- rostliny ve sklenících nebo fóliovnících,
- semenné porosty okopanin, zeleniny a pícnin a
- porosty námelového žita a námele.

Pojištění hospodářských zvířat

Pojištění hospodářských zvířat se vztahuje na celé soubory hospodářských zvířat, např. ovce, koně, prasata, krávy nebo drůbež). Toto pojištění kryje škody nastalé v souvislosti s úhynem, utracením nebo nutnou porážkou, živelními pohromami, úraz či zásah zvířete elektrickými proudem.

3.4 Význam pojišťovacího zprostředkovatele

Pojišťovací zprostředkovatelé hrají při zvolení správného pojistného programu také velkou roli. Jejich služeb bývá využíváno nejen při sjednávání pojistek občanů, ale hlavně podnikatelské subjekty se stále častěji obracejí právě na ně.

Pojišťovací zprostředkovatelé jsou prostředníky v rámci pojistných vztahů, usnadňující styk mezi pojistníkem a pojistitelem. Jejich výhoda spočívá právě v tom, že mají přehled o pojistném trhu a pojistných produktech a svým určitým způsobem umí objektivně nalézt právě to pravé a vhodné pojištění které zájemci o pojištění hledají. (Daňhel, Ducháčková a kol., 2012)

Jedná se tedy o jakousi službu, která může být za úplatu. Právní úprava této činnosti je obsažena v zákoně č. 38/2004 Sb, o pojišťovacích zprostředkovatelích a samostatných likvidátorech pojistných událostí. Tento zákon vymezuje činnost pojišťovacích

zprostředkovatelů, jejich práva a povinnosti a jejich možné dělení. Dle tohoto zákona může být pojišťovacím zprostředkovatelem fyzická nebo právnická osoba, která je vedena v registru České národní banky.

Jedním z možných pojišťovacích zprostředkovatelů je podle tohoto zákona pojišťovací makléř, jehož náplň práce spočívá především v **provedení rozboru rizik** u podnikatelského subjektu, dále **navrhne** vhodný **pojistný program** včetně jeho možných alternativ, sestavuje **pojistné smlouvy**, vypracovává pro klienta **přehled pojistek**, který pravidelně aktualizuje a průběžně provozuje **servisní činnost**, kdy kontroluje a aktualizuje pojistný program klienta. Dále pak pojišťovací makléř může poskytovat **pomoc v případě vzniku škody** a shromažďovat o nich potřebné údaje k následné analýze. (Janata, 2014)

4 PŘEDSTAVENÍ VYBRANÉHO PODNIKATELSKÉHO SUBJEKTU A JEJICH SOUČASNÉHO POJISTNÉHO PROGRAMU

V následující kapitole bude představen konkrétní podnikatelský subjekt, který byl vybrán pro praktickou část této diplomové práce. Pomocí tohoto podniku bude provedena analýza rizik a seznámení se s jejich současným pojistným programem.

Pro tuto práci byla vybrána společnost Beskyd Agro a.s. Palkovice, zemědělská společnost, která se zaměřuje především na chov skotu pro výrobu mléčných a masných výrobků, pěstování plodin k výrobě krmiv pro zvířata a výroba elektrické energie v bioplynové stanici.

4.1 Beskyd Agro a.s. Palkovice

Obchodní firma: Beskyd Agro a.s. Palkovice (dále jen „Beskyd Agro“)

Právní forma: akciová společnost

Sídlo: č.p. 919, 739 41 Palkovice

Identifikační číslo: 619 74 765

Datum zápisu do obchodního rejstříku: 25. října 1995

Předmět podnikání: podnikání v zemědělské výrobě a lesnictví, včetně prodeje nezpracovaných zemědělských a lesních výrobků na účely zpracování a dalšího prodeje

Statutární orgán: představenstvo

předseda představenstva: Ing. Miroslav Dvořák,
místopředseda představenstva: Ing. Vlastislav Mudrák,
člen představenstva: Ing. Svatava Hrčková

Dozorčí rada: předseda dozorčí rady: Ing. ZDENĚK VALEŠ

místopředseda dozorčí rady: Ing. JAKUB HELUS

člen dozorčí rady: JUDr. JOSEF RUBÁŠ

Základní kapitál: 113 889 000,- Kč

Společnost Beskyd Agro byla založena v roce 1995 jako akciová společnost se sídlem v malé obci Palkovice u Frýdku-Místku. Společnost působí v odvětví zemědělství v oboru rostlinné a živočišné výroby.

Obrázek 4.1 Logo společnosti

Zdroj: beskydagro.cz

Podle výpisu z obchodního rejstříku má společnost v předmětu podnikání následující činnosti:

- podnikání v zemědělské výrobě a lesnictví, včetně prodeje nezpracovaných zemědělských a lesních výrobků na účely zpracování a dalšího prodeje
- obráběčství
- zámečnictví, nástrojářství
- provádění staveb, jejich změn a odstraňování
- opravy ostatních dopravních prostředků a pracovních strojů
- silniční motorová doprava – nákladní provozovaná vozidly nebo jízdními soupravami o největší povolené hmotnosti přesahující 3,5 tuny, jsou-li určeny k přepravě zvířat nebo věcí, - nákladní provozovaná vozidly nebo jízdními soupravami o největší povolené hmotnosti nepřesahující 3,5 tuny, jsou-li určeny k přepravě zvířat nebo věcí
- výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona
- výroba elektřiny

Dle svých webových stránek a po osobním rozhovoru s členem představenstva je hlavní činností zemědělská a lesnická výroba, kdy ještě mimo klasické rostlinné výroby, chovu skotu a prasat je také výroba a prodej krmných směsí pro hospodářská zvířata a poskytování mechanizačních služeb v zemědělství. Z výročních zpráv, především mezi lety 2014 a 2015, je viditelné, že velkým zdrojem tržeb společnosti Beskyd Agro je výroba a dodávka mléka, vepřového masa a výroba elektrické energie v zemědělské bioplynové stanici v Hodoňovicích. Zároveň většina rostlinné výroby tak zajišťuje krmivo pro živočišnou výrobu.

Dále je také vhodně zmínit, že společnost Beskyd Agro spadá pod skupinu RenoFarmy, a.s., což je skupina sdružující celkově 11 zemědělských podniků na Moravě a ve Slezsku.

4.2 Pojistný program společnosti

V této kapitole bude podrobněji popsán současný pojistný program společnosti Beskyd Agro, zejména druhy pojištění, které si společnost sjednala. Beskyd Agro je zemědělská společnost, která čítá přibližně 100 zaměstnanců, jedná se tak o středně velký podnik.

K sestavení této kapitoly byly společností Agro Beskyd poskytnuty vnitřní informace a materiály v podobě pojistných smluv. V současnosti společnost spolupracuje s pojišťovací makléřskou společností OK GROUP a.s., IČO: 255 61 804, se sídlem Mánesova 3014/16, 612 00 Brno (dále jen „OK GROUP“). Jedná se o pojišťovací makléřskou společnost, která byla založena v roce 1999. Společnost OK GROUP je členem OK Holdingu, který sdružuje celkově 8 subjektů, které provádí svou činnost v rámci pojistného trhu. OK GROUP poskytuje komplexní servis především v oblasti pojištění průmyslových a podnikatelských rizik, zemědělského pojištění, občanských pojištění a mnohá další, dále pak spolupracují v oblastech risk managementu a poskytují další služby související s pojišťovnictvím a finančním poradenstvím. (okgroup.cz)

Společnost Beskyd Agro má s pomocí společnosti OK GROUP uzavřená tato následující pojištění:

- komplexní pojištění odpovědnosti za škodu u Kooperativa pojišťovna, a.s., Vienna Insurance Group (dále jen „Kooperativa“),

- pojištění majetku, skládající se z živelního pojištění, pojištění pro případ odcizení, pojištění pro případ vandalismu a pojištění skla také u pojišťovny Kooperativa
- pojištění staveb pro případ živelních a dalších sjednaných pojistných nebezpečí u Česká pojišťovna a.s. (dále jen „ČP“), vztahující se především k živelním nebezpečím (FLEXA), pojištění proti odcizení a vandalismu,
- pak také zemědělská pojištění zvířat a plodin u ČSOB Pojišťovny, a.s., člen holdingu ČSOB (dále jen „ČSOB“) a pak také
- pojištění staveb pro případ živelních a jiných událostí, dále pojištění pro případ přerušení provozu a pojištění strojů a strojních zařízení u ČP, vztahující se na bioplynovou stanici.

4.2.1 Pojištění odpovědnosti za škodu

Pojištění odpovědnosti za škodu má společnost Beskyd Agro sjednanou od 30.12. 2013, kdy tato byla nově aktualizována ke dni 3.3. 2017. Společnost má tuto pojistnou smlouvu uzavřenou u Kooperativy. Toto pojištění se řídí doložkami pro pojištění odpovědnosti za škodu – čisté finanční škody, dále doložkou pro pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou znečištěním životního prostředí, doložkou pro odpovědnost za škodu – nemajetkovou újmu – ochranu osobnosti, a nakonec doložkou pro pojištění odpovědnosti za škodu spojením nebo smísením vadného výrobku s jinou věcí.

Jelikož Beskyd Agro využívá při sjednávání pojistné smlouvy pomoci pojišťovacího zprostředkovatele, byla u této pojistné smlouvy domluvena obchodní sleva a také sleva za frekvenci placení. Tabulka 4.1 níže popisuje všechna pojištění v rámci pojištění odpovědnosti, které společnost Beskyd Agro s Kooperativou uzavřela. Pojištění bylo sjednáno jako běžné a bývá placeno jednou ročně.

V rámci tohoto pojištění byli také sjednány částky sub limitu pojistného plnění a další podmínky týkající se křížové odpovědnosti, a to rozšíření rozsahu pojištění, kdy je spolupojištěna i vzájemná odpovědnost za škodu mezi pojištěnými.

Tabulka 4.1 Rozsah pojištění pro pojištění odpovědnosti za škodu

rozsah pojištění	limit pojistného plnění	sub limit pojistného plnění ²⁵	spoluúčast
obecná odpovědnost za škodu	10 000 000 Kč		2 500 Kč
odpovědnost za škodu způsobenou vadou výrobku	10 000 000 Kč		2 500 Kč
jiná majetková škoda		2 000 000 Kč	10%, min. 10 000 Kč
odpovědnost za škodu způsobenou znečištěním životního prostředí		1 000 000 Kč	10%, min. 10 000 Kč
odpovědnost za škodu - nemajetková újma - ochrana osobnosti		10 000 000 Kč	10%, min. 10 000 Kč
odpovědnost za škodu způsobenou provozem motorových vozidel		500 000 Kč	2 500 Kč
křížová odpovědnost		10 000 000 Kč	2 500 Kč
cizí věci převzaté		500 000 Kč	2 500 Kč
cizí věci užívané		500 000 Kč	2 500 Kč
náklady zdravotních pojišťoven a regresy dávek nemocenského pojištění		10 000 000 Kč	2 500 Kč
spojení nebo smísení vadného výrobku s jinou věcí		200 000 Kč	10%, min. 10 000 Kč

Zdroj: interní materiály společnosti Beskyd Agro

4.2.2 Pojištění majetku a zásob

Toto pojištění má společnost sjednané také k 30.12. 2013 a zároveň byla aktualizována ke dni 1.1. 2017. Beskyd Agro má tuto pojistnou smlouvu rovněž uzavřenou u pojišťovny Kooperativa, kdy toto je složeno z živelního pojištění (FLEXA), pojištění pro případ odcizení, pojištění pro případ vandalismu a pojištění skla. V tabulce 4.2 níže je podrobněji rozepsaná

²⁵ Sub limit pojistného plnění se sjednává v rámci limitu pojistného plnění a je horní hranicí pojistného plnění z jedné a ze všech pojistných událostí, viz kapitola 3.3.3 pojištění odpovědnosti

výše spoluúčastí a maximální limit pojistného plnění, které byly při uzavření této pojistné smlouvy sjednány.

Při uzavírání této smlouvy bylo pro živelní pojištění sjednáno, že bez ohledu na jiná ujednání této pojistné smlouvy jsou pojištěny i škody na pojištěných předmětech vzniklé poškozením nebo zničením elektrických a elektronických strojů, přístrojů a zařízení přepětím, zkratem nebo indukci v souvislosti s úderem blesku, při bouřkách, při spínání v napájecích sítích nebo při výboji statické elektřiny. Pro pojištění zásob – seno a sláma bylo sjednáno pouze pojistné nebezpečí „požár“.

Pro pojištění proti vandalismu bylo sjednáno, že toto se vztahuje i na škody způsobené malbami, nástřiky nebo polepením vnějších částí budov nebo staveb s maximálním ročním limitem pojistného plnění na částku ve výši 100 000,- Kč.

Tabulka 4.2 Výše spoluúčastí a limitů pojistného plnění u pojištění majetku a zásob

Živelní pojištění (FLEXA)		
předmět pojištění	celková pojistná částka	spoluúčast
soubor ostatních vlastních a cizích věcí movitých vyjma mobilních pracovních strojů	5 000 000 Kč	požár 10 000 Kč náraz 10 000 Kč povodeň 10%, min. 20 000 Kč vichřice 10 000 Kč sesuv 10 000 Kč vodovod 10 000 Kč kouř 10 000 Kč třesk 10 000 Kč
soubor zásob - seno sláma včetně těch uložených na volném prostranství	4 000 000 Kč	
Pojištění pro případ odcizení		
předmět pojištění	max. roční limit pojistného plnění	spoluúčast
soubor vlastních a cizích budov a staveb včetně technologií a stavebních součástí	1 000 000 Kč	1 000 Kč
soubor ostatních vlastních a cizích věcí movitých vyjma mobilních pracovních strojů	1 000 000 Kč	1 000 Kč

soubor zásob a cizích věcí převzatých (cizích zásob) včetně těch uložených na volném prostranství	1 000 000 Kč	1 000 Kč
soubor vlastních a cizích cenností	200 000 Kč	1 000 Kč
Pojištění pro případ vandalismu		
předmět pojištění	max. roční limit pojistného plnění	spoluúčast
soubor vlastních a cizích budov a staveb včetně technologií a stavebních součástí	1 000 000 Kč	10%, min. 1 000 Kč
Pojištění skel		
předmět pojištění	max. roční limit pojistného plnění	spoluúčast
soubor vlastních a cizích skel, světelných reklam a světelných nápisů včetně jejich elektrické instalace a nosné konstrukce	200 000 Kč	1 000 Kč

Zdroj: interní materiály společnosti Beskyd Agro

Také u této pojistné smlouvy byla domluvena obchodní sleva, sleva za dobu pojištění a také sleva za frekvenci placení. Pojistné bylo sjednáno jako běžné s ročním pojistným obdobím.

4.2.3 Pojištění staveb pro případ živelních a dalších sjednaných nebezpečí

Společnost má tuto pojistku od 1.9.2016, kdy tato byla k 3.1. 2017 aktualizována kvůli snížení pojistných částek u některých položek, z důvodů změny vlastníka u některých nemovitostí. Beskyd Agro má tuto pojistnou smlouvu uzavřenou u ČP. Tato smlouva se řídí všeobecnými pojistnými podmínkami pro pojištění majetku podnikatelů a dále také doplňkovými pojistnými podmínkami pro pojištění staveb k podnikání. Pojistné bylo opět sjednáno jako běžné s ročním pojistným obdobím.

Toto pojištění bylo sjednáno pro pojistná nebezpečí požár, výbuch, úder blesku a pád letadla, které je jinak také známo jako pojištění FLEXA, dále bylo ujednáno, že pokud pojistná

částka není nižší více jak o 15 % než částka odpovídající pojistné hodnotě pojištěné stavby nebo jiné pojištěné věci, pojistitel pro toto pojištění neuplatní podpojištění²⁶.

Tabulka 4.3 Rozsah pojištění staveb pro případ živelních a dalších sjednaných pojistných nebezpečí

položka č.	specifikace pojišťovaných staveb	pojistná částka v Kč
N01	Budovy pro administrativu	42 200 000 Kč
N02	Hangáry a přístřešky	27 500 000 Kč
N03	Budovy dílen, kůlen a hospodářských budov	101 400 000 Kč
N04	Budovy kravínů	212 000 000 Kč
N05	Budovy a haly pro chov prasat	137 500 000 Kč
N06	Budova prodejny zemědělských potřeb	1 000 000 Kč
N07	Budova prodejny zemědělských potřeb včetně skladů	1 000 000 Kč
N08	Budovy a haly pro chov	122 900 000 Kč
N09	Jímky, nádrže a zásobníky	28 500 000 Kč
N10	Budovy pro výrobu	14 300 000 Kč
N11	Budovy kotelen a rozvoden	16 800 000 Kč
N12	Skleníky s ocelovou konstrukcí	55 000 000 Kč
N13	Bytový dům	4 000 000 Kč
N14	Restaurace Muroňka	6 500 000 Kč
N15	Mostní váhy	2 600 000 Kč
N16	Budova čerpací stanice	1 000 000 Kč

Zdroj: interní materiály společnosti Beskyd Agro

Jak je v Tabulce 4.3 vidět, společnost Beskyd Agro vlastní značné množství budov, a proto pojištění staveb je pro tuto společnost velmi důležité. V rámci pojistné smlouvy je ujednáno, že limit maximálního ročního pojištění je sjednáván v souhrnu pro všechny věci pojištěné tímto pojištěním. Specifikace pojištěných pojistných nebezpečí k tomuto pojištění

²⁶ Podpojištění - při podpojištění je předmět pojištěn na nižší pojistnou hodnotu, než je jeho vlastní hodnota (§ 2584 NOZ)

jsou dále níže k vidění v tabulce 4.4 pro lepší přehled. Dále bylo také ujednáno, že pojistná plnění vyplacená z pojistných událostí nastalých v průběhu jednoho pojistného roku a způsobených připojištěným pojistným nebezpečím, nesmí za pojištěnou věc nebo soubor věcí přesáhnout pojistnou částku sjednanou pro tuto věc nebo soubor věcí. Současně pojistná plnění vyplacená ze všech pojistných událostí nastalých v průběhu jednoho pojistného roku a způsobených připojištěným nebezpečím nesmí v součtu přesáhnout částku uvedenou v tabulce 4.4 ve sloupci limit maximálního ročního plnění v Kč.

Tabulka 4.4 Specifika připojištěných pojistných nebezpečí k pojištění staveb

specifikace pojištěných pojistných nebezpečí	limit maximálního ročního plnění v Kč
vichřice nebo krupobití	20 000 000 Kč
Zemětřesení	10 000 000 Kč
voda vytékající z vodovodních zařízení, přetlak nebo zamrzání	1 000 000 Kč
úmyslné poškození nebo úmyslné zničení věci	100 000 Kč
ostatní pojistná nebezpečí	20 000 000 Kč

Zdroj: interní materiály společnosti Beskyd Agro

Spoluúčast k tomuto pojištění byla sjednána ve výši 5 000,- Kč, kdy za tuto byla společnosti sjednána 10 % sleva z celkové výše pojistného a dále pak také obchodní sleva. Kromě tohoto bylo také ujednáno, že v případě záplav nebo povodní je sjednána spoluúčast 10 % z pojistného plnění, minimálně však již výše zmíněná částka spoluúčasti. Pro sjednané pojistné nebezpečí tíha sněhu nebo námrazy bylo dále ujednáno, že právo na pojistné plnění vzniká tehdy, byla-li pojištěná věc poškozena nebo zničena v souvislosti právě s tíhou sněhu nebo námrazy.

Dále ještě bylo sjednáno pro nemovitost č. N12 Skleníky s ocelovou konstrukcí, že pokud dojde k poškození těchto staveb pojistným nebezpečím vichřice nebo krupobití, pád stromů, stožárů, nebo jiných předmětů a tíha sněhu nebo námrazy, je maximálním limitem za tyto stavby částka ve výši 5 000 000,- Kč.

4.2.4 Pojištění plodin

Beskyd Agro uzavřela pojistnou smlouvu na pojištění plodin u ČSOB pojišťovny v roce 2014, zároveň tato smlouva byla k 1.1.2017 aktualizována. Tato smlouva se řídí všeobecnými pojistnými podmínkami v obecné části a dále pak všeobecnými pojistnými podmínkami – zemědělská pojištění pro pojištění plodin. Pojištění bylo sjednáno jako běžné a je placeno formou splátkového kalendáře ve dvou půlročních splátkách.

V tabulce 4.5 níže jsou dále blíže specifikované plodiny, na něž se pojištění plodin vztahuje. Toto pojištění se vztahuje k orné půdě v celkové výměře 1 139,77 ha.

Tabulka 4.5 Pojištěné druhy plodin

Plodina	pojištěná výměra (ha)	pojistná částka
pšenice ozimá	509,43	9 169 740 Kč
řepka ozimá	424,14	16 965 600 Kč
ječmen ozimý	99,17	1 785 060 Kč
pšenice jarní	107,03	1 926 540 Kč

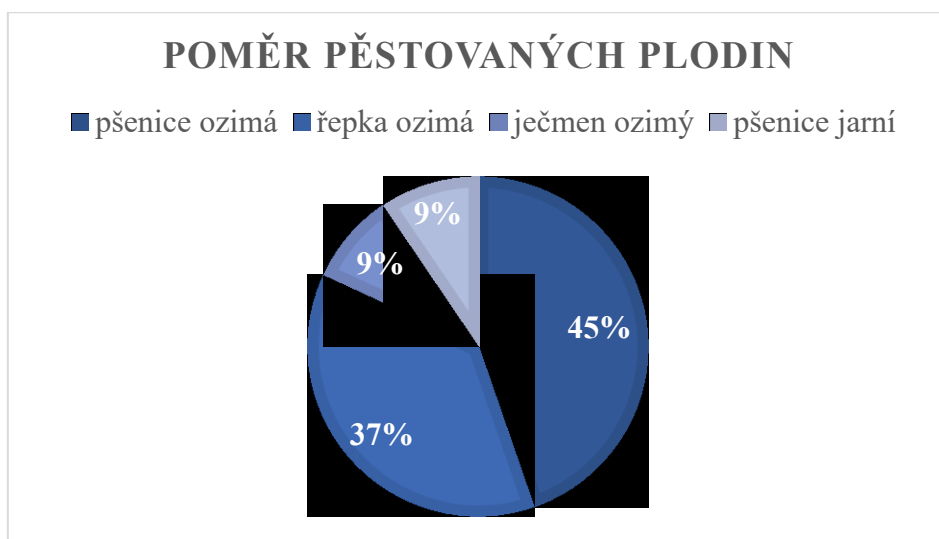
Zdroj: interní materiály společnosti Beskyd Agro

Ve smlouvě je pak dále napsáno, že pojistitel poskytuje pojištěnému zapůjčenou slevu, kdy v případě pojistné události je pojistník povinen uhradit a doplatit pojistiteli pojistné ve výši vypočteného pojistného plnění, maximálně však ve výši poskytnuté slevy na pojistné.

Pojištění plodin bylo sjednáno pro krytí škod pro případ poškození nebo zničení krupobitím nebo požárem a dále pak pro krytí škod pro případ poškození nebo zničení v pojistné smlouvě výslovně specifikovaných, ozimých plodin vyzimováním, kdy proti tomuto nebezpečí jsou pojištěny všechny plodiny kromě pšenice jarní.

V Grafu 4.1, který je níže a pro který byly použity data právě z tabulky 4.5 pojištěné druhy plodin je pak vidět, že společnost nejvíce pěstuje pšenici, která je pěstovaná na 45 % z celé orné půdy a kousek za ní se s 37 % orné půdy pěstuje řepka ozimá.

Graf 4.1 Poměr pěstovaných plodin

Zdroj: vlastní zpracování

4.2.5 Pojištění zvířat

Pojištění zvířat stejně jako pojištění plodin, které bylo popsáno již výše, bylo sjednáno také u ČSOB pojišťovny v roce 2014, a pojistná smlouva byla k 1.1.2017 rovněž aktualizována. Pojistná smlouva se řídí i jako ta předchozí všeobecnými pojistnými podmínkami v obecné části a dále pak všeobecnými pojistnými podmínkami – zemědělské pojištění pro pojištění zvířat. Pojistné bylo sjednáno jako běžné s ročním pojistným obdobím.

Tabulka 4.6 Pojištěná zvířata

Zvířata	počet zvířat (ks)	pojistná částka
krávy	558	14 906 663 Kč
telata do 6 měsíců	187	1 189 989 Kč
jalovice od 6 měsíců	383	6 608 991 Kč
jalovice od 3 měsíců březosti	75	2 065 265 Kč
plemenní býci	7	546 580 Kč

Zdroj: interní materiály společnosti Beskyd Agro

Toto pojištění se vztahuje k celkovému počtu 1 210 kusů zvířat. Podle Tabulky 4.6 se pojištění zvířat u společnosti Beskyd Agro vztahuje pouze na chov skotu, a to zejména pro

účely výroby masných a mléčných produktů. Toto pojištění kryje rizika nebezpečné nákazy a přenosné choroby, nebezpečí živelní události, zasažení zvířete elektrickým proudem nebo jeho úraz.

4.2.6 Pojištění bioplynové stanice Hodoňovice

Mimo pěstování plodin a chov zvířat vlastní společnost Beskyd Agro také zemědělskou bioplynovou stanicí pro výrobu elektrické energie. Pro tuto stanicí bylo sjednáno samostatně několik pojistných smluv u ČP.

K 8.12.2012 bylo pro stanicí sjednáno **pojištění staveb pro případ živelních a dalších sjednaných nebezpečí**. Bioplynová stanice včetně zařízení a technologií s ní související jsou pojištěny na částku ve výši 92 400 000,- Kč. Dále k tomuto pojištění bylo sjednáno připojištění pro případ odcizení věci krádeží vloupáním nebo loupeží a pro případ úmyslného poškození nebo úmyslného zničení věci. Obě tato připojištění mají stanovený limit maximálního ročního plnění ve výši 5 000 000,- Kč. K tomuto pojištění byla také sjednána spoluúčast ve výši 10 000,- Kč.

Kromě výše zmíněného pojištění má Beskyd Agro na bioplynovou stanicí **pojištění přerušení provozu**, které bylo taky uzavřeno ke dni 8.12.2012 u ČP. Předmětem tohoto pojištění je pojištění zisku a stálých nákladů, kdy doba ručení je 6 měsíců a pojistná částka je stanovena ve výši 8 700 000,- Kč. K tomuto je pak opět připojištění pro případ odcizení věci krádeží vloupáním nebo loupeží a pro případ úmyslného poškození nebo úmyslného zničení věci. Spoluúčast je zde smluvena tak jako v předchozím pojištění na částku ve výši 10 000,- Kč. Pojišťovna zde také poskytla slevy formou spoluúčasti a také obchodní slevu.

Posledním pojištěním bioplynové stanice je **pojištění strojů a strojních zařízení**, které jako obě předchozí bylo sjednáno ke dni 8.12.2012 u ČP. Předmětem pojištění jsou dvě kogenerační jednotky²⁷, kdy první je pojištěna na částku 12 715 000,- Kč a druhá na částku 12 710 000,- Kč, kdy spoluúčast je u obou kogeneračních jednotek 10 % a minimálně však 10 000,- Kč.

²⁷ Kogenerační jednotka – technologické zařízení určené ke společné výrobě elektřiny a tepla. Jedná se o spojení spalovacího motoru, generátoru, soustavy tepelných výměníků a řídicího systému, který umožňuje jednotky řídit jak místně, tak i dálkově pomocí PC, přes Internet nebo třeba přes mobilní telefon

5 ZHODNOCENÍ SOUČASNÉHO POJISTNÉHO PROGRAMU

Aby mohl být pojistný program společnosti zhodnocen a posouzen ze všech jeho hledisek, je za potřebí si především uvědomit jaká rizika mohou tuto společnost ovlivňovat, jakým způsobem ji ovlivňují a jaký mohou mít rozsah a dopad.

Tato kapitole se nejprve bude ve své první části zabývat identifikací jak nepojistitelných, tak i pojistitelných rizik, kdy budou popsána všechna možná rizika, která mohou ovlivňovat společnost Beskyd Agro. V druhé části pak budou tato rizika aplikována do současného pojistného programu společnosti.

5.1 Identifikace rizik

Identifikace rizik, která mohou negativně ovlivňovat chod společnosti je nesmírně důležitá součást analýzy každého podnikatelského subjektu. Každý zkušený manažer ví, že správná identifikace rizik může snížit nebo případně zamezit vzniku škod.

Rizik, která mohou nastat je opravdu nepřeberné množství, v této práci však budou vyjmenována a popisována pouze ta rizika, která mohou ohrozit vybraný podnikatelský subjekt, tedy společnost Beskyd Agro. Jak už je známo z teoretické části této práce k identifikaci rizik bude využita jejich klasifikace do čtyř základních skupin, a to technická rizika, ekonomická rizika, tržní rizika a politická rizika.

Pro jednodušší orientaci a přehled pak slouží Tabulka 5.1, která obsahuje výše zmíněnou klasifikaci rizik s bližší specifikací jednotlivých skupin. Tyto skupiny rizik jsou pak blíže popsány níže.

Tabulka 5.1 Rizika ohrožující společnost Beskyd Agro

skupina rizik	druhy zjištěných rizik
technická rizika	<ul style="list-style-type: none"> - riziko živelní události - rizik přerušení provozu - riziko poškození strojů - riziko krádeže a loupeže - riziko vandalizmu - riziko nedodržení či porušení bezpečnostních podmínek
ekonomická rizika	<ul style="list-style-type: none"> - riziko platební neschopnosti - riziko ekonomické krize - riziko změny úrokových sazeb - riziko platební neschopnosti odběratelů - riziko růstu cen energie, služeb nebo dopravy
tržní rizika	<ul style="list-style-type: none"> - riziko neúspěchu na novém trhu - riziko nové konkurence - riziko nízké poptávky po nabízeném zboží - riziko špatné volby obchodní strategie
politická rizika	<ul style="list-style-type: none"> - riziko špatné implementace změny zákonů a vyhlášek - riziko špatné implementace ISO norem - riziko špatného sjednání obchodních smluv

Zdroj: vlastní zpracování

5.1.1 Technická rizika

Mezi technická rizika ohrožující společnost Beskyd Agro patří především živelní rizika, a to zejména z důvodu, že se jedná o společnost provozující svou činnost v zemědělském odvětví. Samotné odvětví je jedno z nejrizikovějších a v posledních letech obzvlášť právě kvůli extrémním výkyvům počasí. Jako příklad mohou být uvedeny záplavy a silné deště v květnu 2010 nebo třeba dlouhé mrazy a sníh v dubnu 2013. I letošní dlouhá zima úrodě neprospěla. Na rozdíl od ostatních odvětví se zemědělství liší právě především pěstováním plodin a chovem zvířat, kdy obě tyto činnosti závisí na mnoha neovlivnitelných faktorech. Tyto výrobní procesy jsou závislé především na počasí a přírodních vlivech. Zemědělství také jako jediné pracuje s živými organismy – zvířata a rostliny. Životní cyklus těchto „produktů“ se nedá nijak urychlit nebo jiným způsobem ovlivnit tak jak bychom možná chtěli, a proto je zde na místě se alespoň

pokusit o eliminaci rizik právě třeba pojištěním, kdy za škody získáme finanční krytí. Co se týče živelních událostí společnost Beskyd Agro vlastní přibližně 16 nemovitostí, které tímto mohou být ohroženy, především budovy potřebné pro chov skotu či administrativní budovy. Může například dojít k poškození budov v důsledku záplav nebo stržení či zničení střechy z důvodů vichřice.

Jako technické riziko může být bráno také riziko krádeže nebo loupeže. Tato rizika mohou také velmi značně ohrožovat majetek podniku, kdy může dojít například k odcizení drahých strojů sloužících k provozu společnosti nebo dojde k odcizení skladových zásob. Dalším podobným rizikem je pak vandalismus, kdy mohou být například rozbita okna na některých z budov nebo poničeny stroje k výrobě energie v bioplynové stanici. Dalším druhem vandalismu je také poničení úrody před sklizní.

Dalším rizikem může být přerušení provozu či porucha strojů z důvodu přerušení dodávek elektřiny silnou bouří či jinou technickou závadou. Toto pak může způsobit riziko požáru, snížení stavu vyrobených zásob právě kvůli přerušení provozu.

Jistě ne posledním možným technickým rizikem může být také riziko nedodržování či porušování bezpečnostních podmínek, tedy selhání lidského faktoru, kdy zaměstnanci nejsou dostatečně informovaní nebo kvalifikovaní pro danou pozici či souhra nešťastných náhod.

5.1.2 Ekonomická rizika

Do této skupiny rizik, které mohou společnost Beskyd Agro ovlivňovat patří především riziko platební neschopnosti, které může nastat například při špatném investování do nového trhu nebo technologie, tímto pak může dojít k úpadku nebo dokonce až k likvidaci společnosti právě proto, že nejsou schopni splatit své nesplacené závazky. Další možnou příčinou kromě investic může být také ekonomická krize nebo změna úrokových sazeb. Zároveň se nemusí jednat jen o platební neschopnost společnosti, ale také odběratelé nemusí zaplatit své závazky vůči společnosti včas. Takto se pak společnost může jednoduše dostat do úvěrového kruhu ze kterého nemusí být cesty zpět.

Jako ekonomické riziko může být považováno i růst cen za energii a služby či dopravu, tyto se mohou stát pro společnost také likvidačními. Jedná se totiž o nečekané výdaje, které mohou společnost ohrozit, pokud si právě pro tyto případy nevytváří finanční rezervy.

5.1.3 Tržní rizika

Mezi rizika tržní povahy, mající schopnost ovlivnit společnost Beskyd Agro je především neschopnost uspět na novém trhu, snižující se poptávka po zboží společnosti a především velká konkurence v odvětví či vstup nového konkurenta na trh. Tato rizika pak stejně jako již výše zmíněná ekonomická rizika ovlivňují finanční stránku společnosti a defacto i její výsledek hospodaření.

Tržníkem rizikem pak také může být špatně zvolená obchodní strategie, která může vést k poklesu tržeb. Toto může nastat z důvodu nereálně stanovených cílů, nebo velkého množství cílů, které společnost není schopna splnit. Toto bývá zejména způsobeno špatným managementem společnosti.

5.1.4 Politická rizika

Poslední vybraná rizika, která mohou svým působením negativně ovlivnit společnost jsou rizika politická. Těmito riziky pak mohou být například změny ISO norem, kterými se společnost musí řídit, aby splňovala určité evropské standardy. Další rizika s sebou nesou také změny zákonů a vyhlášek, například změny daňových sazeb. Špatná implementace těchto norem či zákonů pak může společnost stát i dost vysokou pokutu právě za jejich nedodržování.

Politickým rizikem pak také mohou být špatně uzavřené obchodní smlouvy, kdy si společnost například sjedná špatné smluvní podmínky, které pro ni nejsou vůbec výhodné spíše naopak. Nebo společnost nevyužije možnosti uzavření pojistné smlouvy přes pojišťovacího makléře a na úkor toho si sjedná pojištění s mnohem vyšším pojistným a mnohdy i na pro ni nepotřebné produkty.

5.2 Aplikace zjištěných rizik na současný pojistný program společnosti

V této kapitole bude zhodnocen výše popisovaný pojistný program společnosti Beskyd Agro, na který budou aplikována výše zjištěná rizika. Pomocí tohoto pak bude pojistný program vyhodnocen buďto jako vyhovující či ne.

Při identifikaci rizik bylo zjištěno celkově 18 rizik, která mohou negativně ovlivnit činnost společnosti Beskyd Agro. Jedná se především o rizika živelních událostí, rizika přerušení provozu, riziko krádeže a loupeže, riziko poškození strojů, platební neschopnost společnosti, platební neschopnost odběratelů, riziko špatně zvolené obchodní strategie či neimplementování ISO norem.

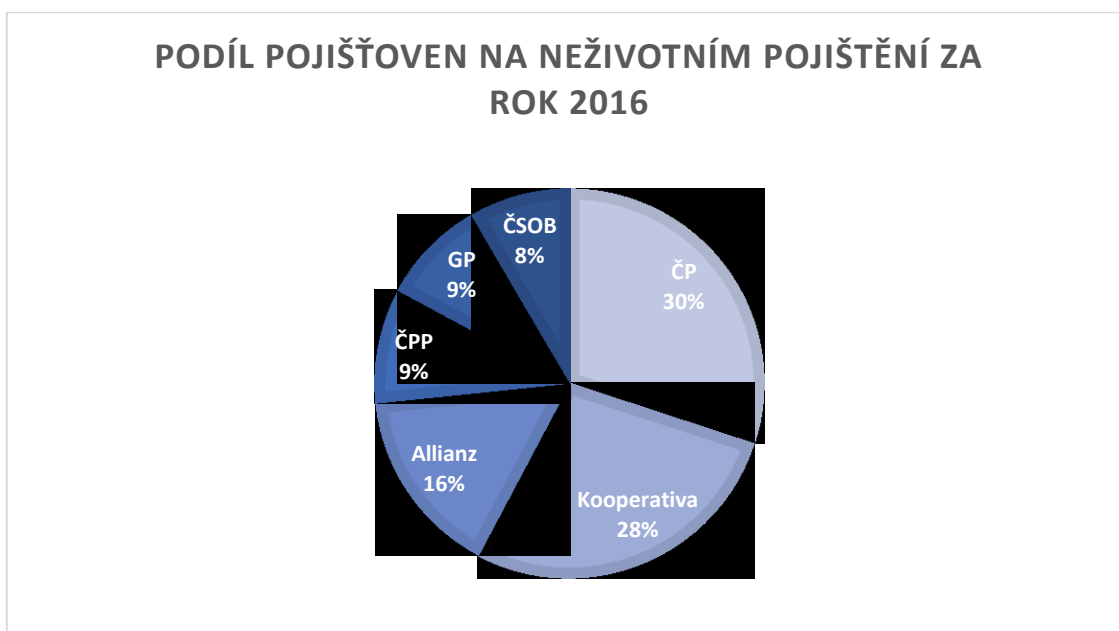
Vůči většině těchto zjištěných rizik se společnost může nechat pojistit, avšak jsou tu právě i taková, která pojistitelná nejsou. Proti těmto rizikům společnosti nezbývá nic jiného než bojovat vlastními silami, kdy k eliminaci rizik je vhodná jejich diverzifikace a vytváření dostatečných finančních rezerv. Jedná se zejména o rizika spojená se změnami zákonů a vyhlášek, kterými se společnost musí řídit nebo špatné vyjednávání při uzavírání obchodních smluv.

Dalším nepojistitelným rizikem je riziko nové konkurence, nebo nízká poptávka po produktech společnosti. Obě tato rizika nejdou žádným způsobem ohodnotit. Vůči takovým rizikům je vhodné využít nových marketingových strategií. Nepojistitelným rizikem, nebo také rizikem, které pojišťovny nerady pojišťují je platební neschopnost odběratelů, proti těmto se však společnost může bránit třeba transferem rizika pomocí zajišťovacích instrumentů jako je například dokumentární akreditiv.

Společnost Beskyd Agro má své pojistné smlouvy uzavřeny u tří pojišťoven, jsou jimi Kooperativa, ČSOB a ČP. Jedná se o jedny z největších pojistných institucí v České republice. Všechny tyto pojišťovny mají kvalitní základní pojistné programy pro podnikatele. Pro zajímavost je níže sestaven graf 5.1, který znázorňuje podíly sjednaných neživotních pojištění dle objemu u šesti největších pojišťoven za loňský rok.

Je také nutno podotknout že všechna pojištění společnost Beskyd Agro sjednávala a stále pravidelně ročně aktualizuje s pomocí svého pojišťovacího zprostředkovatele, který společnosti pomocí analýz a všech dostupných informací sestavuje ty nejvhodnější pojistné programy, ze kterých si poté společnost vybírá.

Graf 5.1 Podíl pojišťoven na sjednaných neživotních pojištění podle objemu za rok 2016

Zdroj: cap.cz, vlastní zpracování

Beskyd Agro má sjednána tato pojištění:

- **pojištění odpovědnosti za škodu**, kdy v této pojistné smlouvě je obsaženo pojištění obecné odpovědnosti za škodu, jiná majetková škoda, odpovědnost za škodu způsobenou znečištěním životního prostředí, ochranu osobnosti, odpovědnost za škodu způsobenou provozem motorových vozidel, křížovou odpovědnost, pojištění cizích věcí převzatých a cizích věcí užívaných, náklady zdravotních pojišťoven a regresy dávek nemocenského pojištění a jako poslední pojištění spojení nebo smísení vadného výrobku s jinou věcí,
- **pojištění majetku a zásob** obsahující živelní pojištění FLEXA, pojištění pro případ odcizení a pro případ vandalismu a dále také pojištění skla,
- základní **pojištění staveb** s připojištěním na živelní nebezpečí, úmyslné poškození nebo úmyslné zničení věcí
- zemědělská pojištění jako je **pojištění plodin**, kryjící především živelní rizika působící na pěstované rostliny a plodiny a **pojištění zvířat**, kryjící rizika nebezpečné nákazy a přenosné choroby, živelní události, zasažení zvířete elektrickým proudem nebo úrazy
- společnost také vlastní bioplynovou stanici na výrobu energie, která má své vlastní pojištění staveb proti živelním nebezpečím s připojištěním pro případ odcizení věci krádeží, vloupáním nebo loupeží a pro případ úmyslného poškození nebo zničení věci,

dále pak má sjednáno pojištění přerušení provozu a také pojištění strojů a strojních zařízení.

Obsah těchto pojistných smluv byl již popsán v kapitole 4.2 Pojistný program společnosti, nyní bude pomocí tabulky 5.2 níže zjištěno, zda je společnost vůči všem identifikovaným pojistitelným rizikům vyjmenovaným výše v této kapitole pojištěna.

Tabulka 5.2 Porovnání zjištěných rizik se současným stavem

Zjištěné riziko	Současný pojistný program
Riziko živelní události	ANO
Riziko přerušení provozu	ANO
Riziko poškození strojů	ANO
Riziko krádeže a loupeže	ANO
Riziko vandalismu	ANO
Riziko nedodržení či porušení bezpečnostních podmínek	ANO
Riziko platební neschopnosti podniku	ANO

Zdroj: vlastní zpracování

Z Tabulky 5.2 je tedy velmi patrné, že společnost má kvalitní základ všech podnikatelských pojištění i s některými možnými připojištěními. A také je zde vidět, že společnost identifikovala všechna možná hrozící rizika, vůči nimž může být pojištěna.

Z tabulky 4.1 Rozsah pojištění pro pojištění odpovědnosti z předchozí kapitoly je pak krásně vidět, že společnost má sjednány snad všechny odpovědnosti za škodu, které jsou na českém pojistném trhu k dispozici.

U smluveného pojištění odpovědnosti společnosti Beskyd Agro se dá mimo jiné také vyzdvihnout křížová odpovědnost, které se také jinak nazývá jako odpovědnost zaměstnance vůči zaměstnavateli. Toto pojištění se vztahuje na krytí rizik, kdy dle §250 ZP „(1) Zaměstnanec odpovídá zaměstnavateli za škodu, kterou mu způsobil zaviněným porušením povinností při plnění pracovních úkolů nebo v přímé souvislosti s ním. (2) Byla-li škoda způsobena také porušením povinností ze strany zaměstnavatele, odpovědnost zaměstnance se

poměrně omezí. (3) Zaměstnavatel je povinen prokázat zavinění zaměstnance, s výjimkou případů uvedených v § 252 a 255.“

V rámci pojištění majetku, které má společnost sjednané u ČP bylo proti živelním rizikům, riziku krádeže a loupeže či riziku vandalismu pojištěno celkové 16 budov a staveb, které společnost Beskyd Agro vlastní. Celková výše všech pojistných částek těchto nemovitostí činí 774 200 000,- Kč, což není opravdu zanedbatelná částka.

V souvislosti s pojištěním majetku se také často objevují pojmy **podpojištění** a **přepojištění**, kdy při podpojištění je předmět pojištěn na nižší pojistnou hodnotu, než je jeho vlastní hodnota, a naopak při přepojištění je pojistná částka větší nežli pojistná hodnota pojištěného majetku. (§ 2853 a § 2854, NOZ) To znamená, že před uzavřením této pojistné smlouvy by společnost měla znát současnou hodnotu svého majetku a správně ji ocenit. Jelikož dále při přepojištění dle § 2853 NOZ má pojistitel i pojistník právo navrhnout druhé straně snížení pojistné částky, pokud však toto jedna ze stran nepřijme do jednoho měsíce od jejího doručení, pojištění tímto zanikne.

V prostorách podniku se pak dále nacházejí movité věci, které společnost potřebuje pro svůj chod. Jedná se zejména o osobní počítače, faxy, telefony, vysoko zdvižné vozíky, stroje pro zpracování a výrobu masných produktů a krmiv, chladicí boxy, osobní automobily a dodávky, a hlavně také zásoby, která jsou součástí skladů, skleníků a jímek.

Společnost Beskyd Agro hospodaří na cca 2 270 ha zemědělské půdy. Z toho 1 129 ha jsou luky a pastviny a pěstování plodin na celkové ploše 1 139,77 ha orné půdy, na které pěstuje zejména tyto čtyři plodiny:

- pšenice ozimá,
- řepka ozimá,
- ječmen ozimý a
- pšenice jarní.

Kdy na tyto plodiny má společnost sjednáno pojištění plodin u ČSOB pro případ poškození nebo zničení krupobitím, požárem, vichřicí, záplavou, povodní nebo sesuvem půdy a dále pak pro případ poškození nebo zničení jarním mrazem. Společnost většinu své produkce pak dále využívá po zpracování jako krmivo do svých chovů a pouze řepka ozimá je pro společnost tržní plodinou.

Co se týče pojištění zvířat, které má společnost rovněž sjednanou u ČSOB, tak tato se vztahuje na chov skotu, kdy toto pojištění kryje riziko nákazy, riziko nakažlivých chorob přenosného charakteru, dále riziko živelní události kryjící úhyn, utracení nebo nutnou porážku zvířete, dále odcizení nebo ztráta zvířete v souvislosti s živelní událostí. Kromě tohoto má společnost také sjednáno připojištění neohlášeného přerušení dodávky elektrického proudu z veřejné distribuční sítě, potvrzené dodavatelem elektrické energie, zasažení zvířete

Mimo pěstování plodin a chov zvířat vlastní společnost Beskyd Agro bioplynovou stanicí pro výrobu elektrické energie. Pro tuto stanicí bylo sjednáno samostatně několik pojistných smluv u ČP.

Bioplynová stanice včetně zařízení a technologií s ní související je pojištěna v rámci pojištění staveb pro případ živelních nebezpečí, dále pro případ odcizení věcí krádeží vloupáním nebo loupeží a pro případ úmyslného poškození nebo zničení věcí.

Kromě výše zmíněného pojištění má Beskyd Agro na bioplynovou stanicí pojištění přerušení provozu, kdy předmětem tohoto pojištění je pojištění zisku a stálých nákladů, kdy doba ručení je 6 měsíců. K tomuto je pak sjednáno připojištění pro případ odcizení věcí krádeží vloupáním nebo loupeží a pro případ úmyslného poškození nebo úmyslného zničení věcí.

Posledním pojištěním bioplynové stanice je pojištění strojů a strojních zařízení, které bylo sjednáno pro případ poškození nebo zničení pojištěných strojů a strojních zařízení jakoukoliv nahodilou událostí, která nastane nečekaně a náhle.

6 MOŽNÉ NÁVRHY A DOPORUČENÍ PRO ÚPRAVU POJISTNÉHO PROGRAMU

V této kapitole, jak již napovídá její název, budou sepsány určité návrhy a doporučení pro společnost Beskyd Agro, která by mohla snížit či dokonce odstranit podnikatelská rizika identifikovaná v předchozí kapitole. Pojistný program společnosti by měl být sestaven tak, aby pokryl všechna potencionální rizika a nebezpečí, které mohou v průběhu času na společnost působit. Zároveň by pojistný program neměl obsahovat takové pojistné produkty, které jsou pro společnost nevyužitelné a zbytečně tak mohou navyšovat pojistné částky a zvyšovat náklady podniku.

Z kapitoly 4 Představení vybraného podnikatelského subjektu a jejich současného pojistného programu popisované výše je vhodné připomenout, že společnost při sestavování svého pojistného programu využívá služeb pojišťovacího zprostředkovatele a konkrétněji využívá služeb pojišťovací makléřské společnosti OK GROUP. V důsledku této spolupráce byly pro všechna pojištění společnosti Beskyd Agro poskytnuty obchodní slevy, které pomohli někdy i dost značně snížit výši celkového pojistného, které pak společnost mohla využít například do investování do nových technologií nebo k nákupu dalších pozemků či budov.

6.1 Návrhy a doporučení v rámci nepojistitelných rizik

Podnikatelská rizika, která byla zjištěna v rámci kapitoly 5.1 a která mohou negativně ovlivnit chod podniku, byla rozdělena na dvě skupiny, a to na rizika pojistitelná a nepojistitelná. Co se tedy týká skupiny **nepojistitelných rizik**, jedná se zejména o rizika ekonomického, tržního a politického charakteru. Těmito riziky jsou:

- riziko ekonomické krize,
- riziko změny úrokových sazeb,
- riziko platební neschopnosti odběratelů,
- riziko růstu cen energie, služeb nebo dopravy,
- riziko neúspěchu na novém trhu,
- riziko nové konkurence,
- riziko nízké poptávky po nabízeném zboží,

- riziko špatné volby obchodní strategie,
- riziko špatné implementace změny zákonů a vyhlášek,
- riziko špatné implementace ISO norem a
- riziko špatného sjednání obchodních smluv.

Tato podnikatelská rizika je možné minimalizovat pouze vlastními silami, kdy k eliminaci je vhodná jejich diverzifikace tedy rozdělení velkého rizika na několik menších, které je společnost schopna úplně potlačit nebo takto alespoň snížit jejich negativní důsledky. Další možností je a vytváření dostatečných finančních rezerv, kdy například při platební neschopnosti odběratelů nebo při zvýšení cen služeb a energií, může touto finanční rezervou pokrýt momentální krizi, která by tímto mohla vzniknout.

Ke snížení rizik také přispívá získávání dodatečných informací nejen pro zjištění informací o postavení podniku na trhu, ale také třeba pro zjišťování nových trendů v marketingu či zajímavé obchodní strategie, které mohou společnosti přivést nové zákazníky. K takovýmto získáváním dodatečných informací může podniku sloužit například SWOT analýza, tedy analýza vnitřního a vnějšího prostředí zkoumající silné a slabé stránky podniku a jeho příležitosti a hrozby. Mimo jiné je zde vhodné i použití jiných strategických analýz vnitřního a vnějšího prostředí podniku jako je Porterův model 5ti sil, PEST analýza nebo také analýza 7S a mnohé další. Získávání dodatečných informací je vhodné zejména pro tržní a ekonomická rizika.

6.2 Návrhy a doporučení v rámci pojistitelných rizik

Díky tomu, že Beskyd Agro využívá služeb společnosti OK GROUP, je vidět, že podnik nemá ve svém pojistném programu pojistný produkt, který by pro ni byl nadbytečný. V tomto směru je u společnosti vše v naprostém pořádku. Společnost má sjednána jen ta pojištění, která jsou pro ni nezbytně nutná a která mohou v budoucnu v rámci krytí pojistných rizik společnost ubránit před nečekanými výdaji.

V kapitole 5 Zhodnocení současného pojistného programu výše byla zjištěna rizika, vůči kterým by společnost Beskyd Agro měla mít vhodné pojistné krytí, kdy se jedná o tato rizika:

- riziko živelní události

- riziko přerušení provozu
- riziko poškození strojů
- riziko krádeže a loupeže
- riziko vandalismu
- riziko nedodržení či porušení bezpečnostních podmínek
- riziko platební neschopnosti podniku

Jelikož se jedná o zemědělskou společnost, tak nejdůležitějším pojištěním je pro společnost pojištění plodin a pojištění zvířat. Pojištění plodin je důležité zejména kvůli živelním nebezpečím, kdy například v roce 2015 kvůli nepříznivého počasí na podzim a v zimě roku 2014, se společnosti povedlo zasadit pouze zhruba polovina ozimých plodin. A aby toho nebylo málo, tak dlouhá sucha na jaře roku 2015 se špatně podepsala na kvalitě řepky ozimé. Výnosy společnosti tak byly jen průměrné a nebyla splněna ani plánovaná produkce na výrobu krmiv.

Beskyd Agro využívá pro pojištění své rostlinné a živočišné výroby dotace. Finanční podporu společnosti zprostředkovává akreditovaná platební agentura s názvem Státní zemědělský intervenční fond, a to z Evropské unie a národních fondů. Kdy o tuto dotaci musí společnost každý rok písemně zažádat, aby ji byla následně vyplacena.

Po zhodnocení celého pojistného programu společnosti bylo zjištěno, že podnik má uzavřené pojistné smlouvy, které jsou schopné kvalitně pokrýt všechny výše identifikovatelná pojistná podnikatelská rizika. Jedinými pojištěními, které však Beskyd Agro postrádá jsou pouze pojištění odpovědnosti D&O, kryjící rizika možných špatných rozhodnutí statutářů společnosti a v poslední době také velmi využívané pojištění kybernetických rizik.

Co se týče **pojištění odpovědnosti za škodu manažerů, ředitelů a členů představenstva**, zkráceně pojištění D&O (Directors and Officers Liability), tak toto dává jakousi určitou volnost při rozhodování a rozvíjení aktivit společnosti. Toto pojištění je v posledních letech docela vyhledávaným pojištěním pro podnikatele, jelikož je schopné pokrýt velké finanční ztráty napáchané právě špatným výběrem obchodní strategie společnosti, při chybném investování i vůči škodám spáchaným na třetích osobách. Charakteristickým znakem tohoto pojištění oproti klasickému pojištění odpovědnosti podnikatelů a zároveň také výhodou tohoto pojištění je sjednání tzv. dodatečných lhůt pro uplatňování nároků, kdy můžeme zpětně žádat nahrazení škody za chybná rozhodnutí bývalých statutářů společnosti. (Zárybnická, Schelle, 2010)

Pojištění D&O v současnosti začíná být nedílnou součástí a jakýmsi standardem pro pojištění odpovědnosti podnikatelů. Využijí ho především velké akciové společnosti či družstva, ale není na škodu i pro menší rodinné podniky. V rámci krytých rizik se může jednat například o náhradu za ztrátu v souvislosti se soudním jednáním, náklady na očištění dobrého jména nebo třeba kryje škody i právě v oblasti uzavírání obchodních smluv. (Nožičková, 2015)

Toto pojištění tak bylo pro společnost vyhodnocené jako vhodné, jelikož se jedná o velkou akciovou společnost, která ručí celým svým majetkem, avšak je také nutné podotknout, že toto pojištění se řadí mezi nákladovější, a proto je zde na uvažování, zda společnost Beskyd Agro takového pojištění využije.

Druhým pojištěním, které společnost Beskyd Agro postrádá je **pojištění kybernetických rizik**, které je možné sjednat pro případ neoprávněného nakládání s osobními údaji, důvěrnými informacemi, kdy dojde k úniku těchto dat z počítače společnosti náhodně nebo z nedbalosti. Zároveň toto pojištění je sjednáváno pro případ cíleného útoku na informační systém společnosti ze strany třetí osoby nebo dokonce i ze strany zaměstnance společnosti zejména za účelem napáchání škody vynášením citlivých interních informací ze systému dané společnosti.

Pojištění kybernetických rizik bylo vybráno pro společnost jako vhodné zejména z důvodu, protože společnost Beskyd Agro vlastní bioplynovou stanici, kdy tato funguje pomocí kogeneračních jednotek, které přijímají připojení ethernet či mobilní připojení, to tedy znamená že mohou být jednoduše napadeny ze strany třetích osob a napáchat tak škody.

7 ZÁVĚR

V dnešní moderní a uspěchané době být podnikatelem není vůbec jednoduché. Podnikání je ovlivněno velkou spoustou faktorů, které jej mohou do jisté míry ovlivňovat, udržet si tak své stabilní místo na trhu a stále vytvářet přijatelný zisk je daleko obtížnější, než tomu bylo dříve. Podnikatelé se musí více zaměřit na úsporu nákladů a udržet kvalitu produktů. Proto je zde nesmírně důležitou součástí práce a funkce manažera, který kontroluje a řídí správný chod společnosti a zároveň správně identifikuje a analyzuje příležitosti a hrozby, které mohou společnost negativně ovlivnit.

Cílem diplomová práce, jak již bylo řečeno v úvodu je identifikace podnikatelských rizik, jejich zhodnocení a následně navrhnout a doporučit výběr vhodné ochrany proti těmto rizikům pro společnost Beskyd Agro, a.s. Palkovice.

Z pohledu teoretické části, byly vysvětleny nejdůležitější pojmy týkající se právě dané problematiky. V této části byly nastíněny možné hrozby, které mohou podnik ohrožovat, zejména se tedy jednalo o pojem riziko, jeho možné definice a základní klasifikace. Dále zde byly popsány možné způsoby, jak rizika minimalizovat, a to především pomocí risk managementu či analýzy rizik, do které můžeme zařadit retenci rizika, transfer rizika na zajišťovací instituty, diverzifikace, vytváření rezerv a v neposlední řadě pojištění. A právě pojištění pak byla věnovaná celá samostatná kapitola, která obsahuje jak právní úpravu obsaženou v zákoně č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, tak také pojmy jako například pojistitel a pojistník, pojistná hodnota a pojistné plnění, rozdíl mezi škodovým a obnosovým pojištěním, a nakonec možná dělení pojištění na životní a neživotní část, kdy byla vybrána všechna vhodná pojištění pro podnikatelské subjekty, která byla poté detailněji popsána.

Pro praktickou část práce byla vybrána společnost Beskyd Agro, která se zaměřuje především na pěstování plodin k výrobě krmiv pro zvířata, chovem skotu k produkci masných a mléčných výrobků a pak také výrobou elektrické energie v zemědělské bioplynové stanici. V rámci této části byly uvedeny základní informace o společnosti a předmětu její činnosti, také zde byl podrobněji popsán současný pojistný program, který má společnost sjednán a spravuje jej s pomocí zajišťovací makléřské společnosti OK GROUP, se kterou má podnik domluvenou výhradní spolupráci. Společnost Beskyd Agro má sjednáno několik pojištění u pojišťoven Kooperativa, ČP a ČSOB. Jedná se o:

- pojištění odpovědnosti za škodu u Kooperativa pojišťovny
- pojištění majetku, skládající se z živelního pojištění, pojištění pro případ odcizení, pojištění pro případ vandalismu a pojištění skla také u pojišťovny Kooperativa
- pojištění staveb pro případ živelních a dalších sjednaných pojistných nebezpečí u ČP, vztahující se především k živelním nebezpečím (tzv. pojištění FLEXA – fire, lightning, explosion, aircraft), pojištění proti odcizení a vandalismu,
- pak také zemědělská pojištění zvířat a plodin u pojišťovny ČSOB a nakonec
- pojištění staveb pro případ živelních a jiných událostí, dále pojištění pro případ přerušení provozu a pojištění strojů a strojních zařízení u ČP, vztahující se na zemědělskou bioplynovou stanici.

Všechna tato pojištění byla v rámci této práce dopodrobna popsána a vysvětlena. Dále bylo pro správné zhodnocení pojistného programu společnosti Beskyd Agro za pomoci věcné klasifikace identifikováno celkem 18 rizik, která mohou tento zemědělský podnik negativně ovlivňovat. Jedná se o riziko živelní události, přerušení provozu, poškození strojů, riziko krádeže a loupeže, riziko vandalismu, nedodržení či porušení bezpečnostních podmínek, riziko platební neschopnosti podniku, riziko ekonomické krize a změny úrokových sazeb, platební neschopnost odběratelů, riziko růstu cen energie, služeb nebo dopravy, neúspěch na novém trhu, nová konkurence, nízká poptávka po nabízeném zboží, špatná obchodní strategie, špatná implementace změny zákonů a vyhlášek, špatná implementace ISO norem a riziko špatného sjednání obchodních smluv.

Pro rizika, která jsou nepojistitelná byla společnosti Beskyd Agro doporučena diverzifikace rizik, tedy rozdělení velkého rizika na několik menších, kdy pak tato společnost dokáže úplně potlačit nebo alespoň částečně utlumit. Další možností je vytváření dostatečných finančních rezerv, získávání dodatečných informací jak o trhu, na kterém působí, tak i o nových obchodních strategiích a nových konkurentech působících na trhu. K získávání dalších dodatečných informací pak může společnost využít marketingových analýz jako je například SWOT analýza či Porterův model 5ti sil.

Co se týče pojistitelných rizik, tak tyto má společnost pokryté svými pojistnými smlouvami všechny. Pro společnost Beskyd Agro byla navržena dvě nová pojištění, a to pojištění odpovědnosti za škodu manažerů, ředitelů a členů představenstva (D&O), kryjící rizika možných špatných rozhodnutí statutárů společnosti a pojištění kybernetických rizik, kryjící rizika zneužití citlivých dat z interních systémů společnosti. Tato pojištění by Beskyd

Agru mohla poskytnou velkou výhodu v oblasti podnikatelských rizik. Pojištění odpovědnosti D&O je schopné pokrýt velké finanční ztráty napáchané špatným výběrem obchodní strategie společnosti, při chybném investování i vůči škodám spáchaným na třetích osobách a mnohá další. Pojištění kybernetických rizik je možné sjednat pro případ neoprávněného nakládání s citlivými informacemi, kdy dojde k úniku těchto dat z počítače společnosti. Pojištění také kryje rizika cíleného útoku na informační systém společnosti ze strany třetí osoby nebo i ze strany zaměstnance. Jedinou nevýhodou obou těchto pojištění může být jejich vyšší cena. V tomto směru pak záleží na společnosti samotné, zda tato pojištění v rámci své podnikatelské činnosti dostatečně využije.

Pojištění majetku a technických rizik podnikatelů má svůj význam. Důležité je, aby si podnikatel uvědomil, zda v případě nenadálé události je schopen ztráty uhradit ze svého nebo si raději sjedná pojištění. Dále je také velmi důležité, aby si zájemce o pojištění přečetl a prostudoval podmínky, rozsah pojištění a v neposlední řadě výluky, aby nebyl nakonec nepříjemně překvapen při vyplácení pojistného plnění. Dnes existují i možnosti, kdy si může podnikatel vyjednat různé výjimky z výluk nebo chce do pojištění zahrnout svoje specifické požadavky. Je dobré si nejprve zjistit, jaké instituce určité pojištění dokáží sjednat a následně porovnávat produkty. Zájemce by se neměl unáhlit a přijmout hned první nabídku bez jakýchkoli výhrad. Pro tyto případy také může využít služeb pojišťovacích zprostředkovatelů, kteří zajistí kvalitní servis a pomohou vybrat ta nejvýhodnější pojištění.

Snižování rizik pomocí pojištění může pokrýt velmi podstatnou část nepříznivých události, avšak podnikatel by nikdy neměl zapomínat na vlastní finanční rezervu.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Odborná literatura

- CIPRA, Tomáš (1999). *Pojistná matematika - teorie a praxe*. Praha: Ekopress. 398 s. ISBN 80-86119-17-3
- DUCHÁČKOVÁ, Eva (2009). *Principy pojištění a pojišťovnictví*. 3. vyd. Praha: Ekopress. 224 s. ISBN 978-80-86929-51-4
- DUCHÁČKOVÁ, Eva (2015). *Pojištění a pojišťovnictví*. 1. vyd. Praha: Ekopress. 305 s. ISBN 978-80-87865-25-5
- DUCHÁČKOVÁ, Eva a Jaroslav DAŇHEL a kol. (2012). *Pojistné trhy: změny v postavení pojišťovnictví v globální éře*. Praha: Professional Publishing. 252 s. ISBN 978-80-7431-078-2
- JANATA, Jiří (2014). *Principy pojištění podnikatelů a právnických osob*. 1. vyd. Praha: Professional Publishing. 127 s. ISBN 978-80-7431-140-6
- JANDOVÁ, L., ŠLAUF, P. a J. SVEJKOVSKÝ (2014). *Pojištění v novém občanském zákoníku. Komentář. § 2756 – 2872*. Praha: C. H. Beck. ISBN 978-80-7400-530-5
- KARFÍKOVÁ, Marie a Vladimír PŘIKRYL a kolektiv, (2010). *Pojišťovací právo*. Praha: Leges. 352 s. ISBN 978-80-87212-45-5.
- MCDOWELL, Bennet A (2008). *Trader's money management systém: How to ensure profit and avoid the risk of ruin*. Wiley Trading. 227 s. ISBN 978-0-470-18771-5
- PÁLENÍK, Vladislav a kolektiv (2007). *Základy pojišťování především průmyslových a podnikatelských rizik*. Praha: Linde. Praktické ekonomické příručky. 239 s. ISBN 978-80-7201-644-0
- ŘEZÁČ, František (2011). *Řízení rizik v pojišťovnictví*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, Ekonomicko-správní fakulta. 222 s. ISBN 978-80-210-5637-4.
- SMEJKAL, Vladimír a Karel RAIS (2013). *Řízení rizik ve firmách a jiných organizacích*. 4. aktualiz. a rozš. vyd. Praha: Grada. 466 s. ISBN 978-80-247-4644-9
- TICHÝ, Milík (2006). *Ovládání rizika. Analýza a management*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck. 396 s. ISBN 80-7179-415-5
- ZÁRYBNICKÁ, Jana a SCHELLE Karel (2010). *Pojištění odpovědnosti za škodu. (Historie a současnost)*. Ostrava: Key Publishing. 220 s. ISBN 978-80-7418-061-3

Odborné články:

- NOŽIČKOVÁ, Jaroslava (2015). *Zájem o pojištění DO roste!* Pojistný obzor. 2015, č. 1. ISSN 0032-2393.

Právní předpisy:

- Vyhláška č. 125/1993 Sb., Vyhláška ministerstva financí, kterou se stanoví podmínky a sazby zákonného pojištění odpovědnosti organizace za škodu při pracovním úrazu nebo nemoci z povolání
- Zákon č. 37/2004 Sb., o pojistné smlouvě a o změně souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 38/2004 Sb., o pojišťovacích zprostředkovatelích a samostatných likvidátorech pojistných událostí a o změně živnostenského zákona, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce
- Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník
- Zákon č. 277/2009 Sb., o pojišťovnictví, ve znění pozdějších předpisů

Elektronické zdroje a ostatní:

- AIG. Pojistné podmínky pro pojištění kybernetických rizik. [online]. [cit. 2017-06-30]. Dostupné z: <https://www.aig.cz/content/dam/aig/emea/czech-republic/documents/cs/terms-and-conditions/vpp-cyberedge-noz-approved.pdf>
- ALLIANZ: TECHNICKÁ RIZIKA. [online]. [cit. 2017-06-21]. Dostupné z: http://www.allianz.cz/produkty/pro-firmy/individualni-rizika-a-prumysl/individualni-rizika-a-prumysl_technicka-rizika.html
- ALLIANZ: VŠEOBECNÉ POJISTNÉ PODMÍNKY. [online]. [cit. 2017-04-21]. Dostupné z: http://www.allianz.cz/file/18716/pro_pojisteni_elektroniky_VPP_EL_03.pdf
- Beskyd Agro a.s. Zemědělská výroba, zahradnictví [online]. [cit. 2017-06-11]. Dostupné z: <http://www.beskydagro.cz>

- Česká asociace pojišťoven. Statistické údaje. Vývoj pojistného trhu. [online]. [cit. 2017-06-28]. Dostupné z: <http://www.cap.cz/images/statisticke-udaje/vyvoj-pojisteno-trhu/STAT-2016Q4-CAP-CZ-2017-01-25-WEB.pdf>
- Česká pojišťovna. Profil [online]. [cit. 2017-06-11]. Dostupné z: <https://www.ceskapojistovna.cz/profil>
- ČSOB Pojišťovna. Kdo jsme. [online]. [cit. 2017-06-11]. Dostupné z: <https://www.csobpoj.cz/o-spolecnosti/kdo-jsme>
- Interní materiály společnosti Beskyd Agro, a.s. Palkovice 8. 3. 2017
- Konzultace a odborná schůzka s členem představenstva společnosti Beskyd Agro, a.s. Palkovice 8.3.2017
- Kooperativa. Základní informace. [online]. [cit. 2017-06-11]. Dostupné z: <https://www.koop.cz/pojistovna-kooperativa/o-pojistovne-kooperativa>
- LOYDEX: POJIŠTĚNÍ ELEKTRONIKY. [online]. [cit. 2017-06-21]. Dostupné z: <http://www.loydex.cz/produkty/pojisteni-prumyslu-a-podnikatelu/pojisteni-elektroniky/>
- OK GROUP. O nás. [online]. [cit. 2017-06-16]. Dostupné z: <http://www.okgroup.cz/o-nas/t1022>
- PENÍZE CZ: POJIŠTĚNÍ PODNIKATELŮ. [online]. [cit. 2017-06-19]. Dostupné z: <http://www.penize.cz/pojisteni-podnikatelu>
- POJIŠŤOVACÍ MAKLEŘ. [online]. [cit. 2017-06-18]. Dostupné z: <http://www.npsg.cz/en/Pojisteni%20majetku%20podnikatelu>
- RenoFarmy. Farmy na Moravě [online]. [cit. 2017-06-28]. Dostupné z: <http://renofarmy.cz>
- Veřejný rejstřík a Sběrka listin. Beskyd Agro, a.s. Palkovice. [online]. [cit. 2017-06-11]. Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/rejstrik-firma.vysledky?subjektId=428094&typ=PLATNY>

SEZNAM ZKRATEK

Beskyd Agro – Beskyd Agro, a.s. Palkovice

OK GROUP – OK GROUP a.s., člen OK Holding

ČP – Česká pojišťovna, a.s.

NOZ – občanský zákoník

Kooperativa – Kooperativa pojišťovna, a.s. Vienna Insurance Group

ČSOB – ČSOB Pojišťovna, a.s., člen holdingu ČSOB

POV – pojištění odpovědnosti za újmu způsobenou provozem vozidla

ZP – zákoník práce

PROHLÁŠENÍ O VYUŽITÍ VÝSLEDKŮ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Prohlašuji, že

- jsem byla seznámena s tím, že na mou diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, diplomovou práci užít (§ 35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že diplomová práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO a jeden výtisk bude uložen u vedoucího diplomové práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o diplomové práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, diplomovou práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne 13.7.2014

Bc. Michaela Dokoupilová, DiS.